

Darīsim KOPĀ!

KĀ SAPRAST TĀMI?

8.–9. lpp.

Pārvaldnieks iedzīvotājus iepazīstinājis ar plāniem 2023. gadam. Kā papildināt, mainīt vai apstrīdēt kādu no izmaksu pozīcijām?

BŪS 800 JAUNU DZĪVOKĻU!

Eiropas fondu līdzekļi Rīgas domei palīdz risināt dzīvokļu rindu problēmu. Divu gadu laikā tai jāsamazinās par 30 procentiem

4. lpp.

№11 (171), novembris 2022 www.kopaa.lv Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

VIENIEM SALST, CITIEM – KARSTI

Kā rīkoties,
ja neapmierina apkures
temperatūra dzīvoklī?
Speciālisti skaidro

6.–7. lpp.

AUG JAUNI PĀRVALDNIKI

3. lpp.

Apsaimniekošanas uzņēmumā *Rīgas namu apsaimniekotājs* norisinājās Karjeras dienas. Ko bērni uzzināja par uzņēmuma darbu?

ŠAJĀ ZIEMĀ NENOSALSIM

Parādi par apkuri pagaidām ir apmierinoši: uzņēmums *Rīgas siltums* neplāno nemaksātājiem atslēgt apkuri ziemas vidū

Šī gada rudenī valdība veica nopietnus grozījumus Ministru kabineta noteikumos *Par siltumenerģijas piegādi un lietošanu*. No vienas puses, jaunie noteikumi atviegloja centrālās apkures lietotāju dzīvi, no otras puses, – satrauca iedzīvotājus.

Statistika rāda, ka pašreizējās apkures sezonas sākumā Latvijas iedzīvotāji nav samaksājuši aptuveni 10% no beidzamā 12 mēnešu laikā saņemtās siltumenerģijas. Tas varēja kļūt par nopietnu šķērslī siltuma pieslēgšanai, jo vietējie siltumtīkli no dzīvokļu īpašniekiem prasīja visu iepriekšējo rēķinu apmaksu.

Lai tūkstošiem ģimeņu nepaliktu salstam, Ministru kabinets piegādātājiem uzlika par pienākumu pieslēgt apkuri visām mājām, kurās ir apmaksāti vismaz 80 procenti no iepriekš izrakstītajiem siltumenerģijas rēķiniem. Tiesa, pie nosacījuma, ka mājas pārvaldnieks ir sācis aktīvi strādāt pie atlikušo parādu piedziņas.

Vai tas nozīmē, ka uzņēmums *Rīgas siltums* varēs atslēgt mājai apkuri, ja tur iedzīvotāju parādi pārsniegs pieļautos 20 procentus no izrakstīto rēķinu kopējā apjoma?

„Es dzīvoju Rīgā, nelielā namiņā ar centrālo apkuri,” redakcijai raksta Stefānija. Mājā ir tikai 12 dzīvokļi, bet rēķinus kārtīgi maksā tikai 10 īpašnieki, turklāt parādi par apsaimniekošanu un pārvaldīšanu, arī par apkuri divām ģimenēm krājas jau daudzus mēnešus. Mūsu māju apsaimnieko privāts uzņēmums, un iepriekš pārvaldnieks izmantoja sava uzņēmuma rezerves, lai katru mēnesi pilnībā apmaksātu *Rīgas siltuma* rē-

ķinu, to skaitā arī par parādniekiem. Pārvaldnieks to darīja, lai māja nekrātu soda naudu, kamēr viņš tiesājas ar nemaksātājiem.

Šoruden pārvaldnieks pateica, ka *Rīgas siltumam* pārskaitīs tikai to naudu, ko reāli saņēmis no iedzīvotājiem. Mājai sāka krāties apkures parāds.

Vai tiešām *Rīgas siltums* mums varēs atslēgt apkuri, tiklīdz parādu apmērs pārsniegs noteiktos 20 procentus? Ja apkuri atslēgt nav atļauts, vai piegādātājs ziemas vidū var mūs atstāt bez karstā ūdens?”

Uz jautājumu atbild uzņēmuma *Rīgas siltums* pārstāve Linda Rence:

– Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju pasaulē, *Rīgas siltums* saviem klientiem neplāno atslēgt apkuri aktīvās apkures sezonas laikā.

Tomēr jāatceras, ka Ministru kabineta noteikumi Nr. 876 *Siltumenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi* uzņēmumam ļauj pilnībā vai daļēji pārtraukt mājai siltumenerģijas piegādi, ja dzīvokļu īpašnieki nav norēķinājušies par saņemto pakalpojumu atbilstoši līguma noteikumiem. Vienīgais piegādātāja pienākums ir brīdināt klientus trīs dienas pirms atslēgšanas.

Jaunie noteikumu grozījumi noteic, ka uzņēmumam mājai siltumapgāde jāatjauno, tiklīdz iedzīvotāji ir samaksājuši vairāk nekā 80 procentus no iepriekšējos 12 mēnešos izrakstīto rēķinu kopējā apjoma.

– Vai patlaban Rīgā ir mājas, kuru parādi par apkuri pārsniedz 20 procentus?

– Iedzīvotāju maksājumu disciplīna šajā sezonā nav būtiski mainījies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Situāciju ar maksājumiem mēs vērtējam kā apmierinošu.

Jā, Rīgā ir atsevišķas mājas, kurās parādi par apkuri pārsniedz 20 procen-

tus, un mums nav informācijas par to, kā pārvaldnieks strādā ar parādniekiem. Šādā gadījumā *Rīgas siltums* informē pārvaldniekus un dzīvokļu īpašniekus par situāciju mājā un mudina viņus kopā meklēt problēmas risinājumu.

Šajā sezonā vēl neviena māja nav atslēgta no apkures parādu dēļ.

– Vai visas mājas šoruden ir pieslēgtas apkurei?

– Jā, mēs esam apņēmušies sociāli atbalstīt mūsu klientus, tāpēc, samazinoties ārējai temperatūrai, *Rīgas siltums* nodrošināja apkuri visām daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām.

Protams, pieslēgt vai nepieslēgt savu māju izlemj paši *Rīgas siltuma* klienti. Šogad, baidoties no lieliem rēķiniem, daudzi izvēlas ietaupīt. Kamēr vēl laikapstākļi ir salīdzinoši silti, daļa māju taupa naudu un līdz šim nav pieslēgušas apkuri. Citi pieņēma lēmumu pieslēgt siltumu, tiklīdz vidējā diennakts temperatūra trīs dienu laikā bija zemāka par +8 grādiem.

– Vai Rīgā ir mājas, kurām *Rīgas siltums* ir pieslēdzis apkuri, bet izslēdzis karstā ūdens padevi?

– Vispirms jāsaprot, ka *Rīgas siltums* siltumenerģiju piegādā līdz savai atbildības robežai – ievadventilim mājas siltummezglā. Siltuma padeves atslēgums ir galējā rīcība, ko varētu izmantot tikai tad, ja mājā ir ilgstoši un lieli parādi. Ja mēs pieņemam šādu lēmumu, tad pilnībā atslēdzam mājai siltumenerģijas padevi (nevis tikai apkuri vai tikai karstā ūdens piegādi – red. piezīme). **K**

ABONĒJIET AVĪZI „DARĪSIM KOPĀ!” UZ VISU 2023. GADU!

Darīsim KOPĀ!

Avīze „*Darīsim Kopā!*” – tie ir svarīgākie jaunumi par komunālajiem pakalpojumiem, tarifiem un dzīvojamo māju apsaimniekošanu.

Abonēšanas cenas:

1 mēnesis	0,99 eiro
3 mēneši	2,79 eiro
6 mēneši	5,59 eiro
9 mēneši	9,25 eiro
12 mēneši	10 eiro

Noformējiet abonementu tuvākajā **Latvijas Pasta** nodaļā vai internetā **abone.pasts.lv**!

„*Darīsim Kopā!*” INDEKSS – 1255

2023. gadā mēs būsim kopā ar jums KATRU MĒNESI

Starppaneļu šuvju hermetizācija
Industriālais alpīnisms

A & A

SIA A&A
Rīga, M. Nometņu iela 35
29209399 ○ ale@parks.lv

GRIBU BŪT PĀRVALDNIKS!

Uzņēmumā *Rīgas namu apsaimniekotājs* noritēja Karjeras diena skolēniem: ko bērni jaunu uzzināja?

No 17. līdz 21. oktobrim skolēniem visā Latvijā noritēja tradicionālā Karjeras nedēļa. Šajās dienās Rīgas Ziepniekkalna vidusskolas 3.b klases audzēkņi apmeklēja māju pārvaldīšanas uzņēmumu *Rīgas namu apsaimniekotājs*.

Bērni ļoti ieinteresējās par māju apsaimniekošanas darbu, jo viņi redzēja ne tikai pārvaldnieku kabinetus, bet arī darbnīcu, kurā uzņēmuma *Rīgas namu apsaimniekotājs* māju meistari izpilda nelielus remontus un kurā atrodas tehnikas sortiments, ko izmanto māju teritoriju uzkopšanā.

Aktīvākie skolēni paši varēja paņemt grābekļus un izmēģināt lapu grābšanu. Tagad viņi zina, cik grūts un atbildīgs darbs ir sētniekiem.

– Esam ļoti priecīgi, ka pie mums ir ieradusies skolēni, – saka uzņēmuma *Rīgas namu apsaimniekotājs* pārstāvis Igors Trubko. – Bērni uzzināja daudz jauna, un mūsu darbinieki no cita skatpunkta spēja paskatīties uz savu darbu.

Bērniem parādīja, kā labs pārvaldnieks spēj palīdzēt saviem klientiem. Par piemēru kalpoja vēsturiskās fasādes atjaunošanas projekts Ģenerāļa Radziņa krastmalā 21 Rīgā.

Kaut arī fasādes remonts izmaksāja aptuveni 250 000 eiro, taču, lai cik dāvāni tas būtu, dzīvokļu īpašniekiem tas ļaus ietaupīt daudz lielāku summu ilgtermiņā, jo šī objekta īpašniekiem pašvaldība draudēja ar nopietniem sodiem par slikto mājas stāvokli.

– Uz bērniem viss dzirdētais atstājis lielu iespaidu, – pauž pedagoge Iveta Jansone. – Piemēram, lai spētu piedalīties diskusijā, viņi iepriekš noskaidroja, kas ir ģenerālis Pēteris Radziņš, kura vārdā nosaukta krastmala.

Fakts

Pēteris Radziņš – Latvijas Bruņoto spēku ģenerālis un komandieris no 1924. līdz 1928. gadam. Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris. Vairāku vēstures un militāro grāmatu autors, kara zinību pasniedzējs.

Atgriežoties skolā, skolēni apsprieda pārvaldnieku darbu un secināja, ka bez laba apsaimniekotāja uzraudzības visas daudzstāvu mājas var sabrukt. Mēs, pieaugušie, varam apliecināt, ka tā tik tiešām ir patiesība. **K**

Šogad skolēnu Karjeras nedēļa noritēja jau desmito reizi. Izglītības attīstības valsts aģentūra bērniem ir organizējusi vairāk nekā 3300 dažādu pasākumu.

– Uzņēmumā *Rīgas namu apsaimniekotājs* mūs ļoti laipni uzņēma un pastāstīja par māju apsaimniekotāju darbu. Piemēram, bērni redzēja, kas notiks, ja mājā nemainīs caurules. Mums parādīja vecās caurules, kuras gandrīz pilnībā bija aizaugušas ar sārņiem, – stāsta Ziepniekkalna vidusskolas pedagoge Iveta Jansone. – Pats galvenais, pārvaldīšanas uzņēmumā bērni uzzināja, ka visa mūsu dzīve ir nepārtraukta matemātika. Patlaban mēs nodarbojamies ar padziļinātu rēķinu izpēti, un bērniem būs papildu motivācija nodarbībām.

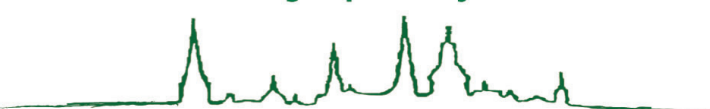
Savukārt Igors Trubko pastāstīja skolēniem, cik viņiem svarīgi ir labi mācīties:

– Pavisam uzņēmumā *Rīgas namu apsaimniekotājs* strādā vairāk nekā 200 darbinieku, bet šeit, administrācijā, strādā tikai cilvēki ar labu izglītību. Pat vienkāršam māju meistaram ir labi jāpārzina savs darbs, lai, piemēram, labojot instalācijas, nesaņemtu elektrības triecienu. Katrs amats ir cienījams, un tas kārtīgi jāapgūst.

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Pārvaldam un apsaimniekojam dzīvojamās mājas!
Gaidīti visi, kuri vēlas saņemt izdevīgus piedāvājumus un tarifus!

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori
“KERMI”

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas Sociālā dienesta**
 - Teritoriālajā centrā **Avoti**, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā **Bolderāja**, Mežroziņu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā **Vidzeme**, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā **Purvciems**, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki**, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns**, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā **Dzirciems**, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi**, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā **Imanta**, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā **Iļģuciems**, Lidoņu ielā 27, k-2
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- **Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā**
- **Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā**
- **Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā**

Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru gaidiet 21. decembrī

Darīsim KOPĀ!

Avīze
„Darīsim Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

http://www.kopaa.lv

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusala”

Tirāža: 20 000

BŪVĒT NO JAUNA UN REMONTĒT ESOŠO

Paredzams, ka nākamo divu gadu laikā Rīgas pilsētas pašvaldība dzīvokļu rindu spēs samazināt vēl par 30 procentiem

Liene VARGA

Beidzamo divu gadu laikā rinda pēc dzīvokļiem Rīgā ir samazinājusies par 30 procentiem, taču patlaban temps ir sabremzējies. Kaut arī Rīgas domes Mājokļu un vides departaments katru gadu palīdzību gaidošajām personām piešķir ne mazāk kā 400 pašvaldībai piederošo dzīvokļu, tomēr saņem aptuveni 550 jaunus pieteikumus. Šāda statistika parāda, ka problēma nerisinās un pašvaldībai jāgatavo nopietns izrāviens.

Izrāviens tiek plānots 2023.–2024. gadā ar tā īstenošanai piesaistīto ES fondu līdzfinansējumu. Paredzams, ka, pateicoties šai aktivitātei, aptuveni 800 rindās esošu rīdzinieku varēs saņemt pašvaldības dzīvokļus.

■ ■ ■

2022. gada 1. septembrī Rīgas valstspilsētas pašvaldības rindā uz dzīvojamās platības piešķiršanu bija reģistrētas 2033 ģimenes. Rindā ir pārstāvētas dažādas personu kategorijas: daudzbērnu ģimenes, denacionalizēto māju dzīvokļu īrnieki, invalīdi, trūcīgas personas, arī no ieslodzījumu vietām atbrīvotie un citu kategoriju rīdzinieki, kuriem pienākas pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājuma risināšanā.

– Gaidīšanas laiks līdz pašvaldības dzīvokļa saņemšanai vidēji ir pieci līdz septiņi gadi, – atzīst Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta direktora vietniece mājokļu pieejamības jautājumos Dace Zelčiņa.

Rindas raitu virzību bremzē daudzu faktoru kopums, pirmkārt tas ir finanšu trūkums. Piemēram, oktobrī izdevās izremontēt un nodot rindā gaidošajām ģimenēm tikai 35 brīvos dzīvokļus, kurus bez atjaunošanas izīrēt cilvēkiem nebija iespējams. Kopumā līdz gada beigām plānots izremontēt 60 dzīvokļus, kas, protams, ir nepietiekami.

– Īpašas grūtības mēs izjūtam, organizējot iepirkuma procedūru, – atzīst Dace Zelčiņa. – Pirmajā iepirkumā uz pašvaldības dzīvokļu remontu nepieteicās neviena būvniecības firma. Būvnieki nevēlējās uzņemties saistības strauji augošo būvmateriālu cenu dēļ.

■ ■ ■

Tomēr, kā Rīgas domes Mājokļu un vides jautājumu komitejas deputātiem skaidroja Dace Zelčiņa, jau nākamajā gadā situācija varētu strauji mainīties. Pilsētas pašvaldībai kļuvis pieejams Ekonomikas ministrijas administrētais finansējums

sociālo māju atjaunošanai un jaunu sociālo māju būvniecībai.

Protams, uz šo naudu pretendē daudzi, tomēr pašvaldībai jau ir rezervēti ievērojami līdzekļi.

– Šajā programmā pašvaldības var iesniegt pieteikumus brīvo sociālo dzīvokļu atjaunošanai vai pārbūvei. Šim mērķim pilsētai tiek solīti 2,5 miljoni eiro, kas nākamajos divos gados ļaus mums pašvaldības mājokļu fondu papildināt par aptuveni 500 izremontētiem dzīvokļiem, – stāsta Dace Zelčiņa.

Ar Ekonomikas ministrijas administrēto finansējumu remontu izdevumi tiks apmaksāti tikai daļēji, būs nepieciešams arī pašvaldības līdzfinansējums, taču tas nekļūs par kavēkli.

■ ■ ■

Rīgai būs iespēja pretendēt arī uz līdzekļiem tukšo dzīvojamo ēku pārbūvei. Šajā aktivitātē ir rezervēti 12 miljoni eiro. Šo līdzekļu sekmīga apgušana ļaus dzīvojamo fondu papildināt par aptuveni 140 dzīvokļiem.

Pieteikumu pieņemšana projektu atlasei tiks izsludināta 2023. gada sākumā, un jau nākamā gada pavasarī būs zināms, vai Rīga saņems naudu vai ne. Patiesībā visam būtu jārit gludi, ja vien neradīsies kādi neparedzēti apstākļi.

– Mēs plānojam atjaunot uzreiz trīs mājas, – pauž Dace Zelčiņa, – ceram saņemt jau gatavus būvprojektus, lai gan pēc atlases noteikumiem tas netika prasīts.

Pirmajā mājā Prūšu ielā 25A plānots ierīkot 78 lielus dzīvokļus daudzbērnu ģimenēm, kas kopumā izmaksās 13 miljonus eiro. Mājā Dolo-mīta ielā 1 iecerēts ne tikai dzīvokļu remonts, bet arī visas mājas renovācija. Rezultātā, iztērējot 3,4 miljonus eiro, pilsēta saņems vēl 39 dzīvokļus. Visbeidzot plānots atjaunot jau sen atbrīvoto un tukšo 34 dzīvokļu māju Lielupes ielā 1, kur tiks ierīkotas arī telpas sociālo pakalpojumu saņemšanai. Tas nozīmē, ka šī

māja kļūs par vajadzīgu centru visiem rajona iedzīvotājiem. Projekta sākotnējā vērtība lēsta 3,4 miljonu eiro apmērā.

■ ■ ■

Ekspluatācijā nenodotu telpu un ēku pārbūvei pašvaldība ir rezervējusi 12 miljonus eiro.

Ja viss noritēs gludi, darbi jāpabeidz divu gadu laikā un līdz 2025. gadam atjaunotajās mājās dzīvot varēs sākt 151 ģimene.

Protams, tas nav pietiekami, lai pilnībā atrisinātu dzīvokļu rindas problēmu, tomēr daudz, lai paātrinātu tās virzību.

Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas priekšsēdētājs **Edmunds Cepurītis** dzīvokļu rindas samazināšanos par aptuveni 30 procentiem prognozē turpmāko divu gadu laikā, ja vien to neizjauks tādi apstākļi kā, piemēram, ekonomiskā krīze, kas izraisīs palielinātu pieprasījumu pēc pašvaldības dzīvokļiem.

■ ■ ■

Pieņemsim, ka Rīga saņems visus ieplānotos līdzekļus, bet rindā pēc dzīvokļiem joprojām būs aptuveni tāds pats skaits – 1200 līdz 1500 ģimenes. Kā risināt šo problēmu?

Edmunds Cepurītis stāsta, ka dome ir skatījusi visdažādākos pašvaldības dzīvokļu fonda palielināšanas scenārijus.

– Piemēram, apsvērām ierosinājumu sadarboties ar projektu attīstītājiem pēc šādas shēmas:

mēs viņiem dotu zemi, viņi mums – vairākus dzīvokļus tikko uzbūvētā mājā, – stāsta E. Cepurītis. – Tomēr šāda sadarbība tika noraidīta, tā kā kļuva skaidrs, ka jauno projektu attīstītāji gatavi pilsētai piešķirt ļoti ierobežotu dzīvokļu skaitu. Vienojoties par šādu sadarbību, pilsēta ļoti ātri iztērētu pašvaldības zemju krājumus, bet problēma ar dzīvokļu rindām nebūtu atrisināta.

■ ■ ■

Izeja tomēr ir. Pēc Daces Ziediņas teiktā, galvaspilsētas pašvaldībai ir iespēja piedalīties Ekonomikas ministrijas projekta otrajā etapā. Šis etaps tiks izziņots, ja citas pilsētas nespēs apgūt visus tām rezervētos naudas līdzekļus:

– Esam jau izvēlējušies nākamās trīs mājas, kurām nepieciešama pilnīga rekonstrukcija. Tā ir māja Ziepju ielā 11, Ieriķu ielā 2A, no kuras pašlaik notiek iedzīvotāju izvietošana, un māja Eduarda Smilģa ielā 44, no kuras iedzīvotāju pārvietošana vēl nav sākta.

Hipotētiski Rīgas pašvaldība varētu atsākt arī jaunu mājokļu celtniecību. Mājokļu un vides departamentā ir apspriestas divas adreses – pirmkārt, blakus jau esošajām jaunbūvēm Mežroziņu ielā 41 varētu tikt uzceltas vēl četras ēkas. Otrkārt, pašvaldības mājas varētu būvēt arī Elbelmuižas ielā. Tiesa, pagaidām šie projekti atrodas diskusijas stadijā, jo reāli līdzekļi to īstenošanai pilsētas budžetā nav paredzēti. **K**

„KĀ ESMU KĻUVIS PARĀDNIEKS...”

„Nespēju saprast, kas notiek ar rēķiniem par patērēto gāzi,” stāsta rīdzinieks **Nikolajs**. „Gandrīz gadu nedzīvoju Rīgā, visus rēķinus par dzīvokli apmaksāju internetā, par gāzes rēķiniem pat nedomāju: dzīvoklis bija tukšs, gāzi neviens netērēja. Tagad, atbraucis mājās, ieraugu, ka ar nulles patēriņu uzņēmums Latvijas Gāze mani ir pataisījis par parādnieku aptuveni 37 eiro apmērā. Kas notiek?”

Uzņēmumā *Latvijas Gāze* mums paskaidroja, ka maksa par gāzes patēriņu sastāv no vairākām komponentēm, no kurām viena ir fiksētā maksa par gāzes sadali. Mājsaimnie-

cībām, kuras gāzi izmanto tikai ēdiena gatavošanai (lieto tikai gāzes plīti), šī maksa patlaban ir 2,70 eiro mēnesī (bez PVN).

No šīs maksas var izvairīties tikai vienā

veidā – prombūtnes laikā noslēdzot gāzes padevi dzīvoklim, tikai nedrīkst aizmirst, ka pēc atgriešanās nāksies maksāt par pakalpojuma atjaunošanu. **K**

TIKAI ATRUNĀŠANĀS

Kā rīkoties, ja pārvaldnieks iedzīvotājiem ir apsolijs mājā izpildīt konkrētus darbus, bet dara pavisam ko citu, turklāt uz parāda?

O. BLUKIS

Mājas iedzīvotāji ir pārliecināti, ka pārvaldnieks apzināti viņiem audzē parādu. Kā gan citādi, ja ne par kaitniecību, lai nosauc šādu rīcību?

„Šogad ierados pie pārvaldnieka ar jautājumu par dūmvadu tīrīšanu,” stāsta avīzes *Darīsim Kopā!* lasītāja (pēc sievietes lūguma neizpaust viņas īsto vārdu nosaucām viņu par Valiju). „Tad es uzzināju, ka tikai gada laikā mūsu mājai izveidojies parāds 2000 eiro apmērā.”

Valija sāka interesēties, kā tā varēja gadīties, ja vēl pagājušajā apsaimniekošanas sezonā māja ar grūtībām, tomēr krāja naudu remontdarbiem un pilnībā norēķinājās par apsaimniekošanu. Tad apsaimniekošanas uzņēmuma darbiniece pastāstījusi, ka pārvaldnieks mājā veicis vairākus darbus, kas nebija iekļauti 2022. gadam.

„Piemēram, aptuveni 300 eiro pārvaldnieks ir iztērējis elektroinstalācijas pārbaudei koplietošanas telpā,

kaut arī šīs telpas izmērs ir tikai četri kvadrātmētri,” stāsta sašutusi dzīvokļa īpašnice.

Kad viņa pārvaldniekam jautājusi, kāpēc viņš neesot iekļāvis maksu par instalācijas pārbaudi 2022. gada tāmē, lai iedzīvotāji varētu norēķināties par pakalpojumu pakāpeniski un neieklāt parādos, skaidru atbildi neesot saņēmusi, bijusi tikai atrunāšanās.

Līdz 2022. gada 15. oktobrim apsaimniekotājs ir sagatavojis mājas apsaimniekošanas tāmi un darbu plānu 2023. gadam, bet iedzīvotāji nekam vairs netic. Runā, ka pārvaldnieks formāli izpilda likumu, jo uz papīra informē iedzīvotājus par vieniem darbiem, bet īstenībā veic pavisam citus, un arī uz parāda.

Situāciju komentē Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta apsaimniekošanas pārvaldes priekšniece Līga Lapiņa:

– Šeit jāprecizē, ka dzīvojamās mājas pārvaldniekam likums uzliek par pienākumu reizi 10 gados organizēt elektroinstalācijas pārbaudi koplietošanas telpās. To veic arī pēc elektroinstalācijas rekonstrukcijas, nododot paveiktos darbus vai pēc īpaša Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pieprasījuma.

Eksperte apliecina, ka pārvaldniekam mājā ir tiesības veikt tikai tādus darbus, kuri iepriekš tikuši iekļauti apsaimniekošanas darbu plānā konkrētajā gadā.

– Izņēmumi ir pieļaujami tikai tad, ja tiek veikti avārijas darbi, – uzsver Līga Lapiņa, – vai darbi, kurus izmainījuši paši dzīvokļu īpašnieki, pieņemot lēmumu likumā paredzētajā kārtībā.

Izskatās, ka pārvaldniekam vajadzēja atturēties no dārgās pārbaudes veikšanas, ja tā iepriekš nebija paredzēta konkrētā gada darbu plānā. Tā vietā viņam vajadzēja iekļaut pārbaudi 2023. gadā.

– Elektroinstalācijas pārbaudes izmaksas var iekļaut apsaimniekošanas maksā, – skaidro Rīgas domes eksperte, – bet var arī izdalīt 2023. gada darbu plānā atsevišķā pozīcijā.

– Pārvaldnieks jau ir veicis šos darbus un paziņojis, ka iedzīvotāji viņam ir parādā 300 eiro. Vai viņš var šos izdevumus iekļaut 2023. gada apsaimniekošanas maksā?

– Nē, lai tā rīkotos, pārvaldniekam ir nepieciešams dzīvokļu īpašnieku pilnvarojums.

– Vai viņš par minētajiem darbiem iztērēto naudu var paņemt no mājas uzkrājumiem nākotnē plānotajiem remontiem?

– Ja pārvaldnieks laikus netika iekļāvis elektroinstalācijas pārbaudi 2022. gada apkalošanas darbu tāmē, tad paņemt naudu no mājas uzkrājumu fonda viņš var tikai tad, ja par to nobalso šīs mājas dzīvokļu īpašnieku vairākums.

– Pārvaldnieks neatzīst savu vainu nepareizā plānošanā un uzskata iedzīvotājus par parādniekiem. Kas notiks ar mājas parādu, ja dzīvokļu īpašnieki nolems mainīt apsaimniekotāju uz citu, viņuprāt, labāku?

– Kopējais secinājums ir šāds: ja dzīvojamās mājas īpašnieki nolems pārņemt mājas pārvaldīšanas tiesības un nodos tās citam pārvaldniekam, iespējami divi risinājumi – vai nu iepriekšējais pārvaldnieks turpinās pats piedzīt iedzīvotāju parādos, vai arī nodos piedziņas tiesības jaunajam mājas pārvaldniekam.

Redakcijas piebilde. Pirmkārt, atspoguļotā situācija attiecas tikai uz dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā nepārņemtajām mājām, otrkārt, ja iedzīvotāji uzstās, ka nemaksās par nepareizi paveiktajiem remontdarbiem, viņus un pārvaldnieku gaida tikšanās tiesā. **K**

„NEGRIBU NEKĀDU POLIGONU!”

✉ „Dzīvoju Zolitūdē, daudzdzīvokļu mājā,” redakcijai raksta Madara. „Iekāpjot liftā, pamanīju šokējoša satura reklāmu: „Nobalso par sava rajona atkritumu poligonu!” Pasreizējais poligons Getliņos ir tā pārpildīts, ka Rīga meklē vietu jaunam poligonam?! Vai arī, ja mēs nobalsosim par poligonu Zolitūdē, mums samazinās maksu par atkritumu izvešanu? Patiesībā man ir tikai viens jautājums – kur es varu nobalsot pret atkritumu poligonu Zolitūdē?”

Reklāmas kampaņa „Gribam poligonu!” pārsteidza daudzus rīdziniekus. Tāds, izrādās, bija arī kampaņas mērķis. Tās organizatori skaidro, ka nekāda jauna poligona būvniecības plāna Rīgā nav. Savukārt plakāti daudzdzīvokļu māju liftu kabīnēs un reklāma internetā veidota ar mērķi pievērst iedzīvotāju uzmanību atkritumu apjomam. Saskaņā ar Getliņu poligonā sniegto informāciju viņi katru dienu saņem 700 līdz 1000 tonnas atkritumu.

„Aicinām domāt par atkritumu apjomu, ko mēs, rīdzinieki, spējam saražot,” puda akcijas organizatori. „Visvienkāršākais veids, kā samazināt atkritumu daudzumu, ir mainīt savus ikdienas ieradumus, piemēram, pārstāt pirkt nevajadzīgas lietas un atsevišķus priekšmetus izmantot pēc iespējas ilgāk.”

Neviens nevēlas būvēt jaunu poligonu, atzīst kampaņas autori, taču sola cīnīties par vides tīrību, izmantojot jaunus un jaunus paziņojumus sabiedrībai, tostarp, arī šokējošus. **K**

— SVARĪGI! —

Pie izsmejamo bedru un sauso tuaļu īpašniekiem dodas inspekcija! Oktobrī Rīgas domes Mājokļu un vides departaments ar uzņēmuma Rīgas ūdens tehnisko atbalstu ķērās pie vietējo kanalizācijas sistēmu pārbaudīšanas visā galvaspilsētas teritorijā.

Pārbaudes tiek veiktas objektos, kuros tiek izmantota lokālā kanalizācijas sistēma – individuālās attīrīšanas ietaises, uzkrājvertnes vai septiķi, kas nav pieslēgti centralizētajai kanalizācijas sistēmai.

Māju īpašniekiem lūdz uzrādīt atbildīgā komersanta rakstiskā akta kopiju par sistēmas tehnisko stāvokli un tehnisko apkopi, kā arī deklarāciju par iepriekšējā finanšu gadā izvesto komunālo notekūdeņu daudzumu. Nekustamā īpašuma īpašniekiem ir pienākums nodrošināt departamenta darbiniekiem piekļuvi kanalizācijas sistēmas apsekošanai.

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments atgādina, ka māju īpašniekiem, kurās tiek izmantota lokālā kanalizācija, tā jāreģistrē, iesniedzot speciālu iesniegumu. **K**

Uzņēmums Rīgas siltums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai ir iesniedzis jaunu tarifa paugstināšanas projektu. Paredzams, ka no 2022. gada 28. novembra maksa par siltumenerģiju Rīgas iedzīvotājiem pieaugs par 8% un sasniegs 183,86 eiro/MWh.

Tiesa, uzņēmumā Rīgas siltums dzīvokļu īpašniekus, kuriem ir centrālā apkure, lūdz neraizēties. Ņemot vērā paredzēto valsts atbalstu kompensāciju veidā līdz 2023. gada 30. aprīlim, reālā maksa mājāsaimniecībām par siltumenerģiju būs 112,39 eiro/MWh (bez PVN), kas salīdzinājumā ar spēkā esošo tarifu būs radījis pieaugumu 1% apmērā.

Atgādinām, ka dzīvokļu īpašnieki saņem rēķinus ar summu apmaksai, jo kompensējamā daļa jau ir automātiski atrēķināta un valsts to ir apmaksājusi siltumenerģijas ražotājam. **K**

Šogad pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmums Rīgas namu pārvaldnieks ir organizējis klātienē un tiešsaistes seminārus mājas vecāko apmācībai.

Patlaban lekciju ieraksti ir pieejami visiem interesentiem, kuras dzīvokļu īpašnieki ir izvēlējušies par savu māju pilnvarotajām personām. Lai internetā iegūtu piekļuvi noderīgajai informācijai, pieprasījums jānosūta uz adresi rnpardvaldnieks@rnpardvaldnieks.lv, norādot savu vārdu un mājas adresi, kuras pilnvarotā persona ir pieprasījuma sūtītāja. **K**

KAD SĀKSIES NORMĀLA APKURE?

Iedzīvotāji sākuši ikgadējo cīņu par vēlamo temperatūru savos dzīvokļos

Marina MATROŅINA

Apkures sezona katru gadu sākas ar vienām un tām pašām iedzīvotāju sūdzībām: vieniem – auksti, citiem – karsti, trešie nevēlas maksāt par kaimiņu. Kā rīkoties šādās situācijās?

Kāpēc tik agri ieslēgta apkure?

Oktobrī sociālajos tīklos nerimās vētras, ko sacēla daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji: vieni vai sala nost savos dzīvokļos, citi, gluži pretēji, – pieprasīja mājas apsaimniekotājam cik iespējams novilcināt apkures pieslēgšanu.

„Pat novembra sākumā gaisa temperatūra dienā sasniedz +10 grādus, naktī nenokrīt zemāk par 7–8 grādiem,” raksta Kristīne. „Vārdu sakot – ir silti, tomēr daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju cerības, ka apkures sezona šogad sāksies daudz vēlāk nekā parasti, nav piepildījušās.

Piemēram, pagājušajā nedēļā visā mūsu mājā kā beidzamajā, tā pirmajā stāvā logi bija atvērti, jo bija karsti. Es nesaprotu, kāpēc tik agri ieslēdza apkuri. Senāk bija noteikumi, kas noteica, ka apkure mājās tiek ieslēgta tad, kad diennakts vidējā temperatūra trīs dienas pēc kārtas nepārsniedz +8 grādus, un tolaik apkure nemaksāja tādu naudu kā pašlaik. Tagad šie noteikumi vairs nedarbojas.

Ir jāatzīmē, ka +8 grādu robeža siltuma pieslēgšanai nebija no gaisa

parauta, pirms tam tika veikti pētījumi par to, kā temperatūras pazemināšanās ietekmē cilvēku pašsajūtu un darbaspējas.

Viena māja mūsu kooperatīvā tomēr ir izvaiļusies no apkures pieslēgšanas. Kad iedzīvotāji uzzināja par kooperatīva priekšsēdētāja nodomu sākt apkures sezonu, tika sasaukta šīs mājas dzīvokļu īpašnieku sapulce un pieņemts lēmums, ka māja tiks pieslēgta apkurei tikai tad, kad gaisa temperatūra noslīdēs līdz +8 grādiem. Šajā mājā joprojām nav apkures, un cilvēki ietaupa.

Lūk, ko es nesaprotu – ja kādam ir auksti, lai viņš ieslēdz sildītāju vai saģērbjas siltāk. Kādēļ citus kaimiņus spiest tādēļ tērēties?”

Latvijas Hidrometeoroloģijas centrā norāda, ka 2022. gada oktobris vidēji tik tiešām ir bijis siltāks par vidējo normatīvo – vidējā mēneša temperatūra bija +9,8 grādi.

Taču, pēc meteorologu teiktā, mēnesis nebija vienmērīgi silts. Augstu mēneša vidējo temperatūru nodrošināja trīs siltuma viļņi, no kuriem visilgākais bija tieši mēneša beigās.

Starp siltuma viļņiem bija arī aukstas dienas un naktis, tāpēc aizkavēt apkures pieslēgšanu būtu bijis lietderīgi, uzskata speciālisti.

„Mums salst!”

Ir iedzīvotāji, kas jau oktobrī sūdzējās par sliktu apkuri mājā. „Es vēlētos uzzināt, vai visiem ir tikpat savāda apkure kā mūsu mājā, ko apsaimnieko uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks*, un vai ar šo kārtību var kaut ko darīt?” raksta Anita.

Sieviete stāsta, ka radiatori visos mājas dzīvokļos ir silti tikai laika posmā no 17.00 līdz 22.00, bet pēc tam aptuveni līdz četriem no rīta tie kļūst auksti: „Pēc tam apkures ierīces atkal atdzīvojas līdz aptuveni deviņiem rītā, bet pēc tam tās izslēdz. Komentēt to pat negribu, tikai vēlos uzzināt, vai tā paveicies ir tikai mūsu mājai?”

Pārvaldības uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* pārvaldīšanā esošo māju siltumsistēmu apkalpojošajā firmā *Siltumserviss Rīga* mums paskaidroja, ka

Jā, mēs tiešām esam uzdevuši kompānijai *Siltumserviss Rīga* noregulēt apkures temperatūru tā, lai radiatori vairāk sildītu vakara un rīta stundās, kad lielākā daļa iedzīvotāju atrodas mājās.

māju siltumtīkli tiek noregulēti atbilstoši apsaimniekotāja definētajiem parametriem: „Automātika mājas apkures sistēmas siltumnesēja temperatūru regulē atbilstoši ārējai temperatūrai. Ja laukā kļūst vēsāks, siltumnesēja temperatūra paaugstinās. Manuāli sistēmas darbību iespējams noregulēt tā, lai dažādos diennakts laikos tā darbotos pēc dažādiem parametriem. Katrā atsevišķā mājā jāņem vērā apkures sistēmas konfigurācija un tās tehniskais stāvoklis. Ja tam nepievērš uzmanību, apkures parametru iestatījumi atsevišķās stundās var izrādīties neefektīvi vai nesniegt vēlamo rezultātu.”

Lai iegūtu lielāku skaidrību, mums ieteica vērsties uzņēmumā *Rīgas namu pārvaldnieks*, ko arī bez kavēšanās darījām. Uzņēmuma pārstāvis Krists Leiškalns nenoliedz, ka uzņēmuma apsaimniekotajās mājās ir ieviesti siltumenerģijas taupīšanas pasākumi:

– Jā, mēs tiešām esam uzdevuši kompānijai *Siltumserviss Rīga* noregulēt apkures temperatūru tā, lai radiatoru vairāk sildītu vakara un rīta stundās, kad lielākā daļa iedzīvotāju atrodas mājās. Naktī un dienā uzskatām par lietderīgu telpās uzturēt zemāku temperatūru.

– Šāds regulējums tiek piemērots visās uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* pārvaldīšanā esošajās ēkās?

– Diemžēl mājās, kurās apkures sistēmas stāvoklis ir sliktā stāvoklī, iere-

gulēšana atbilstoši diennakts stundām nav iespējama.

– Ko darīt, ja lielākā daļa mājas iedzīvotāju ir pensionāri, kuri atrodas mājās arī aukstajās stundās – teiksim, dienas vidū?

– Iedzīvotājiem vienmēr ir iespēja pieņemt kopības lēmumu par atšķirīgu siltummezgla darbības parametru noregulēšanu. Tam nepieciešams parasts „par” nobalsojušo vairākums. Izmaiņas parametros tiks izdarītas burtiski nākamajā dienā pēc tam, kad mēs no mājas aktīvistiem saņemsim balsošanas protokolus.

Pietiek mēģināt pašiem atgaisot radiatoru!

Mēs apkopojām visbiežāk uzdotos rīdiniņu jautājumus par apkures sistēmu darbību un nodevām tos uzņēmuma *Siltumserviss Rīga* speciālistiem. Situācijas mūsu lasītāju dzīvokļos komentēja uzņēmuma pārstāve Elīna Silionova.

– Iedzīvotāji bieži sūdzas, ka apkure mājā ir pieslēgta, bet viens radiators dzīvoklī palicis auksts. Viņi izsauc apsaimniekošanas organizācijas meistaru, bet nekas nemainās. Kāpēc tā notiek, un kādi pasākumi jāveic speciālistam?

– Pēc apkures pieslēgšanas, ņemot vērā mājas apkures sistēmas konfigurāciju un tehnisko stāvokli, var būt

„VĒLOS SAVU NAUDU ATPAKAĻ!”

„Manā dzīvoklī ir auksts, tikai +14 grādi. Vēlos izsaukt meistarus, lai viņi izmērītu temperatūru un noformētu aktu. Vai es, pamatojoties uz konstatēto aktā, varētu pieprasīt pārrēķinu par apkuri? Kāpēc man, sēžot aukstumā, jāmaksā par apkuri tikpat daudz, cik kaimiņiem, kuriem dzīvokļos ir silti? Lāsmā.”

Atbild uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* pārstāvis Krists Leiškalns:

– Katrs dzīvokļa īpašnieks vienlaikus ir visas mājas, tāpat arī tās iekšējo komunikāciju līdzīpašnieks. Ja apkures sistē-

ma mājā ir tik bēdīgā stāvoklī, ka atsevišķos dzīvokļos nav iespējams nodrošināt normatīvo +18 grādu temperatūru, tas nozīmē, ka dzīvokļu īpašniekiem jāpieņem kopīgs lēmums par komunikāciju remontu vai nomaiņu. Pirmais, kas jādara aukstā dzīvokļa saimniekam, ir jāuzdod kaimiņiem jautājums par apkures sistēmas remontu.

– Ko darīt, ja kaimiņiem nav vajadzīgs remonts, jo viņiem tāpat ir silti. Vai dzīvokļa īpašnieks var pieprasīt pārrēķinu par apkuri, kuru viņš nesāņem?

– Nē, normatīvie akti nedod apsaimniekotājam tiesības veikt šādu pārrēķinu. To mēs varam veikt tikai, pamatojoties uz konkrētas mājas dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmumu. **K**

nepieciešama atkārtota sistēmas atgaisošana, balansēšana un regulēšana. Tas viss palīdz nodrošināt pilnvērtīgu siltumnesēja cirkulāciju sistēmā.

Visbiežākās un ierastākās problēmas, ar kurām saskaras mūsu meistari apkures sezonas sākumā, ir pašu iedzīvotāju radītas. Piemēram, dzīvokļu īpašnieki patvaļīgi iejaucas apkures sistēmas darbībā. Viņi no sistēmas nolej siltumnesēju, iedomājušies, ka tāda veidā atgaisos radiatoru. Šādu gadījumu mūsu praksē ir desmitiem. Uzreiz paskaidrošu, ka šī ir nepieļaujama pašdarbība, kuras rezultātā visa māja var palikt bez apkures. Cilvēki rīkojas bez saprašanas, kā darbojas apkures sistēma. Lai sistēmā spiediens neizmainītos un siltumnesējs turpinātu cirkulēt, tas jāuzpilda atpakaļ tādā pašā daudzumā, cik noliets, tādēļ mēs ļoti lūdzam iedzīvotājus nenodarboties ar pašdarbību un iespēju robežās neļaut to darīt arī kaimiņiem.

Šis ir viens no vienkāršākajiem gadījumiem, kad mājā var tikt traucēta apkures sistēma, daudz sarežģītāk ir tad, ja, apkures sezonai sākoties, konstatē nesankcionētu radiatoru remontu vai atsevišķu radiatoru nomaiņu dzīvokļos.

Apkures sistēmas regulēšana ir bezmaksas pakalpojums

– **Pienemsim, ka dzīvoklī nesilda viens radiators un ir nepieciešama Siltumserviss Rīga palīdzība. Vai tas būs maksas pakalpojums?**

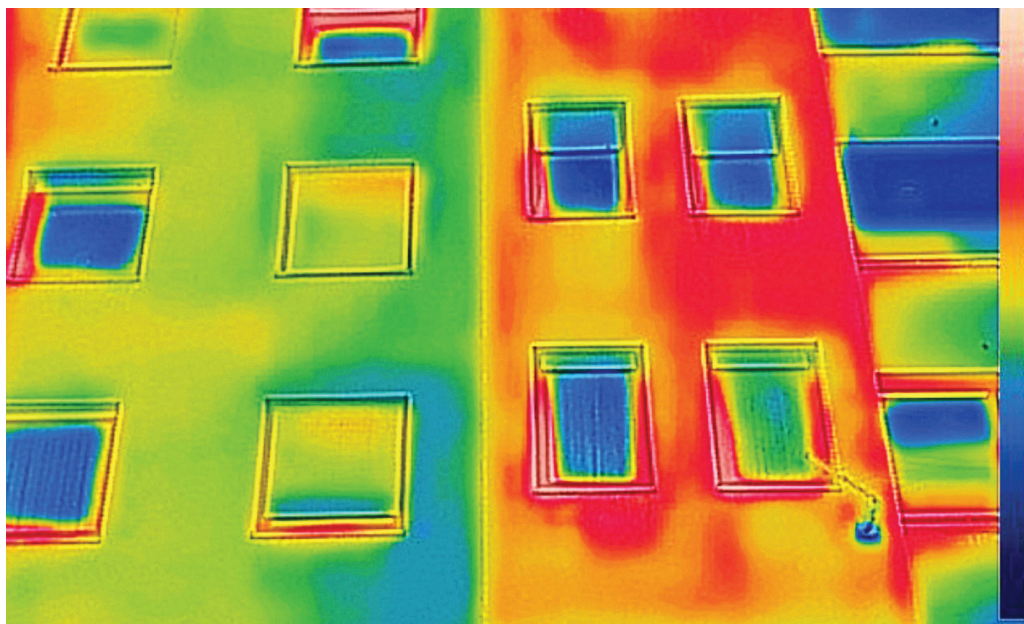
– Nē, iedzīvotājiem nav jāmaksā par mūsu meistarū pakalpojumiem. *Siltumserviss Rīga* apkalpo mājas siltumapgādes sistēmas līdz dzīvokļa skaitītājiem vai ievadventiļiem. Savukārt, ja kaut kas notiek ar radiatoriem dzīvoklī, tā ir dzīvokļa īpašnieka atbildība. (Viņam pašam nāksies meklēt meistarū apkures sistēmas elementa remontam vai nomaiņai un jāapmaksā viņa darbs no paša līdzekļiem – *red. piezīme*).

„Pārvietojiet skapi!”

– **Kā rīkotos, ja dzīvoklī ir ļoti auksti? Vai var izsaukt Siltumserviss Rīga speciālistus temperatūras izmērīšanai un akta noformēšanai?**

– Jā, nepieciešamības gadījumā mūsu darbinieki veic temperatūras mērījumus dzīvojamās telpās. Ar kalibrētu mēraparātu nosaka gan temperatūru dzīvoklī, gan katras apkures ierīces temperatūru, pēc tam noformē mērījumu aktu, ko, ja nepieciešams, var iesniegt apsaimniekošanas uzņēmumam.

Šādu apsekošanas mērījumu laikā bieži izrādās, ka siltummezgls darbojas atbilstoši iestatījumiem, nekādu problēmu apkures sistēmas darbībā nav un vienīgais aukstuma iemesls dzīvoklī ir lieli siltuma zudumi. Siltums izplūst caur šķīrbām vecos logos un balkona durvīs, caur nesiltinātām mājas sienām, turklāt cilvēki bieži radiatorus aizsedz ar dažādiem priekšmetiem, piemēram, dīvāniem vai skapišiem, un tas samazina apkures elementu siltumatdevi. **K**

ĶER SILTUMU!

Saskaņā ar Latvijas Ministru kabineta noteikumos noteikto, šajā apkures sezonā temperatūra dzīvokļos nedrīkst pārsniegt +19 grādus. Energoefektivitātes jautājumu speciāliste Olga Levinoka dod padomus, kādus pasākumus veikt mājoklī, lai pasargātu tik dārgo siltumu.

– Visām padomju gados būvētajām mājām ir novērojami lieli siltuma zudumi, – saka Olga Levinoka. – Īpaši nopietni zudumi veidojas caur nekvalitatīvi nostrādātām starpaneļu šuvēm. Apsaimniekotājam ir jāseko līdzi šuvju hermētiskumam, pretējā gadījumā tas ir *melnais caurums*, kurā pazūd siltumenerģija un iedzīvotāju nauda.

Vai siltināt no iekšpuses?

Pirmais, kas ienāk prātā, ir dzīvokļa sienu siltināšana no iekšpuses, taču Olga Levinoka šādam risinājumam uzskaita arī minusus:

– Lai sienu uzskatītu par kvalitatīvi nosiltinātu no iekšpuses, vajadzīgajam siltināšanas materiāla biezumam jābūt 10–15 centimetri. Pēc speciālistes vārdiem, piemērotas ir, piemēram, kokšķiedru plātnes. Divi šādi plātņu slāņi, kam pāri uzlikta dekoratīvā apdare, un dzīvoklī būs siltāks.

– Stūra dzīvokļa īpašniekam jābūt gatavam, ka samazināsies viņa mājokļa platība. Ja istaba nav liela (līdz 10 kvadrātmetriem), var gadīties, ka pārņem *saspiešanas* izjūta.

Ko glābs logi?

Ir zināmi citi efektīvi siltināšanas paņēmieni. Olga Levinoka pirms aukstuma iestāšanās iesaka pārbaudīt logu hermētiskumu. To var izdarīt patstāvīgi: iebāzt

Skaitļi

Pirms izzināt siltuma saglabāšanas noslēpumus mājā, ir vērts atcerēties, caur kurām konstrukcijām un cik daudz siltuma no mājas aizplūst (procentos no visiem zudumiem parastajā panelu mājā):

- sienas un durvis – 42%;
- ventilācija – 30%;
- logi – 16%;
- pagrabi – 5%;
- jumts – 7%.

starp vērtņēm papīra lapu un aizvērt logu. Ja papīrs, neskatoties uz aizvērtajām vērtņēm, ir viegli izraujams, tad jāveic pasākumi. Vai nu jāpieregulē blīvums, vai arī jāmaina logs, ja hermētiskuma regulēšanas pasākumi nepalīdz. Kā variants – uz ziemas sezonu jāaizlīmē logi, kas laiž cauri siltumu.

Ja dzīvokļa īpašnieks izlemj mainīt logus, rodas dažādi jautājumi. Ir uzskats, ka pieckameru logi labāk nodrošinās siltumnoturību nekā trīskameru. Vai tā ir?

– Jautājumos par kameru skaitu valda īstens juncelis, – uzskata Olga. – Cilvēki domā, ka ir svarīgs kameru skaits pašā stikla paketē, taču aritmētika ir pavisam cita – viena kamera stikla paketē nozīmē, ka logam ir divi stikli, divas kameras – attiecīgi trīs stikli. Lai nodrošinātu siltumnoturību, pilnībā pietiek ar vienkameru logu ar diviem stikliem. Divkameru logi jau ir superefektīvs risinājums, kas turklāt aizsargā no ielu trokšņa.

Lielāka nozīme, pēc speciālistes vārdiem, ir gaisa kameras pašā loga rāmī, kas var būt no trim līdz septiņām:

– Tās ir kā sava veida tukšuma norobežojumi – jo vairāk norobežojumu, jo mazāk gaisa iekļūst loga rāmī. Manuprāt, lai saglabātu siltumu telpā, pietiek ar piecām šādām kamerām.

Pārdošanā esošajai stikla paketei uz iepakojuma tiek norādīts tās siltumnoturības koeficients. Kvalitatīviem logiem šāds koeficients ir 1,1–1,4. Jo zemāks koeficients, jo labāka siltumnoturība un, saprotams, augstāka logu cena.

Vai paklājs palīdzēs?

Ne tik senā pagātnē daudziem cilvēkiem sienas patika nosegt ar bieziem paklājiem. Vai šādu paklāju var pielīdzināt savdabīgam siltinājumam?

– Nē, paklājs nav līdzeklis mājokļa siltināšanai, – skaidro Olga Levinoka. – To var izmantot tikai vienā gadījumā – ja cilvēks vēlas izvairīties no nepatīkamas sajūtas, ko rada saskaršanās ar aukstu sienu.

Savukārt padoms aplīmēt ar foliju sienu aiz radiatora gan ir efektīvs.

– Folijs gluži vienkārši atstaro siltumu. Patlaban būvniecības veikalos pārdošanā ir speciāla pašlīmējošā folijs, bet sienas izolācijai aiz radiatora noderēs arī parastā, – padomu dod Olga. – Tātad siltums no radiatora tiks atstarots atpakaļ dzīvoklī, nevis sildīs dzīvokļa ārsienu. Galvenais, lai starp radiatoru un foliju paliktu vismaz 1 cm gaisa sprauga, kas ir nepieciešama siltuma cirkulācijai. Starp citu, šo materiālu ražotāji apgalvo, ka šādā veidā telpās var paaugstināt temperatūru par 2 grādiem. Es personīgi domāju, ka temperatūras paaugstināšanās istabā nepārsniegs 1 grādu, bet arī šāds rādītājs ir būtisks, īpaši, pašreizējās apstākļos. **K**

KURAM IR PIENĀKUMS LAUZT SIENU?

✉ „Mūsu dzīvoklī notika karstā ūdens stāvvada avārija – sākās noplūde,” stāsta Sigita. „Pēc izsaukuma ieradās uzņēmuma Siltumserviss Rīga avārijas brigāde. Meistari pieprasīja mums pilnībā demontēt duškabīni un noņemt flīzes, lai atrastu caurules plīsumu. Mēs izpildījām šo prasību jau nākamajā dienā, lai ātrāk nodrošinātu remontu, un paziņojām to meistaram, bet viņš ieradās mainīt stāvvadu tikai ceturtajā dienā.

Es biju aizkaitināta, jo visas šīs četras dienas mēs pavadījām pie izjauktas komunikāciju šahtas, bez duškabīnes un iespējas nomazgāties. Kad meistars tomēr ieradās, viņš bija iereibis, necenzēti lamājās un nenovilka ielas apavus. Es mājās biju viena pati, un man nepavisam nebija patīkami. Vai šī kavēšanās ar remontdarbiem un meistara uzvedība uzskatāma par normālu?”

Komentē *Siltumserviss Rīga* pārstāve Elīna Sīlionova:

– Dzīvokļa īpašuma likuma 10. panta septītā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums nodrošināt iespēju dzīvoklī veikt darbus, kas nepieciešami komunikāciju, būvkonstrukciju un citu ar mājas ekspluatāciju saistītu elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, tāpēc dzīvokļa īpašniekiem tiešām vajadzēja pašiem demontēt duškabīni un flīzes, lai atvērtu komunikāciju šahtu un nodrošinātu mūsu darbiniekiem iespēju veikt remontu un atjaunot karstā ūdens padeves sistēmas darbību.

– **Cik ātri meistariem bija jāveic ārpuskārtas remonts dzīvoklī pēc tam, kad iedzīvotāji viņiem bija nodrošinājuši piekļuvi?**

– Remontdarbus mēs vienmēr veicam pēc iespējas ātrāk. Diemžēl jāņem vērā, ka dažās situācijās gaidīšanas laiks ievēlās. Iemesls var būt nopietna avārijas situācija citā mājā, uz kuru meistari reaģē bez kavēšanās, vai papildu defekti, kas atklājas remonta laikā un to pagarina.

– **Vai, ieejot dzīvoklī, ielu apavus santehtnikim vajadzēja novilkt?**

– Mūsu darbinieku un klientu ērtībām mēs visus meistaros nodrošinām ar vienreizlietojamām bāhīlām.

– **Kur sūdzēties, ja santehtniks ieradies alkohola reibumā?**

– Par jebkurām problēmām, kuras rodas ar mūsu darbiniekiem, iedzīvotāji ir aicināti ziņot, zvanot uz mūsu Klientu apkalpošanas centra bezmaksas tālruni **80000610** vai rakstot uz e-pastu klienti@siltumserviss.lv. **K**

MAKSA ATKAL AUGSTĀKA!

Uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* klienti, iepazīnušies ar māju apsaimniekošanas un remontdarbu tāmēm jaunajam – 2023. gadam, uzdod neērtus jautājumus

Ilona MILLERE

Rīgas apsaimniekošanas uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* klienti jau no oktobra vidus var iepazīties ar māju apsaimniekošanas un plānoto remontdarbu tāmēm nākamajam gadam. Informācija ir interesanta un tiešā veidā saistīta ar iedzīvotāju finansiālajām iespējām.

■ Cik augsta būs apsaimniekošanas maksa 2023. gadā?

■ Cik līdzekļu tiks savākts mājas uzkrājumos plānotajiem remontdarbiem?

■ Kādus darbus apsaimniekotājs sola paveikt par dzīvokļu īpašnieku naudu?

Atbildes uz šiem jautājumiem sniedz apsaimniekošanas darbu plāns – normatīvajos aktos paredzēts dokuments, kas pārvaldniekam saviem klientiem jāizsniedz līdz kārtējā gada 15. oktobrim (ja iedzīvotāji nav pārņēmuši mājas pārvaldīšanas tiesības vai arī līgumā ar pārvaldnieku nav paredzēti atšķirīgi nosacījumi).

Pārvaldniekam ir pienākums iepazīstināt dzīvokļu īpašniekus ar saviem plāniem 2023. gadam, savukārt dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības šos plānus apstrīdēt, papildināt vai mainīt.

Uz avīzes *Darīsim Kopā!* jautājumiem atbild uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* iecirkņu pārvaldības nodaļas vadītāja Gunta Tkačuka un Klientu sadarbības un komunikācijas pārvaldes direktors Krists Leiškalns.

■■■

– Vai visi *Rīgas namu pārvaldnieka* klienti ir saņēmuši iespēju iepazīties ar mājas apsaimniekošanas tāmēm nākamajam gadam?

– Jā, katras mājas tāmē tika publicēta līdz 15. oktobrim, kā tas noteikts normatīvo aktu prasībās, – atbild Krists Leiškalns. – Dzīvokļu īpašnieki ar tām var iepazīties portālā *e-parvaldnieks.lv*.

– Kā rīkoties dzīvokļu īpašniekiem, kuri vēlas iepazīties ar apsaimniekotāja nākamā gada plāniem, bet viņiem nav piekļuves internetam?

– Šie dzīvokļu īpašnieki var vērsties jebkurā no uzņēmuma Klientu apkalpošanas centriem, kur viņiem izdrukās gan tāmē, gan mājas remontdarbu plānu.

– Vai pēc klienta iesnieguma dokumentus iespējams nosūtīt pa pastu?

– Jā, tas ir iespējams, tikai vēlos atgādināt par laika ierobežojumu – kā noteikts normatīvajā regulējumā, dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības apstrīdēt vai papildināt tāmē un remontdarbu plānu tikai sešu nedēļu laikā pēc to publikācijas. Šogad tas ir līdz 26. novembrim. Laika ir maz, tāpēc lietderīgi ir sazināties ar Klientu apkalpošanas centra darbiniekiem, nevis gaidīt pasta sūtījumu.

Mājās, kuru iedzīvotāji katru gadu pulcējas kopā, lai apspriestu un papildinātu apsaimniekotāja plānus, parasti tāmēs saņem mājas vecākie vai aktīvist. Viņi nokopē šos dokumentus un

izdala kaimiņiem, kuriem nav piekļuves internetam.

■■■

– Cik ilgs ir termiņš, kādā cilvēki var pieņemt kopīgu lēmumu, lai apstrīdētu vai papildinātu *Rīgas namu pārvaldnieka* plānu?

– Normatīvais regulējums to ļauj darīt sešu nedēļu laikā no tāmē publicēšanas dienas, – atbild Gunta Tkačuka. – Tas nozīmē, ka mēs pieņemsim dzīvokļu īpašnieku kopības balsošanas protokolus par izmaiņām tāmēs līdz 2022. gada 26. novembrim (pasta zīmogs).

Fakts

Ja dzīvokļu īpašnieki šajā gadā līdz 26. novembrim ar balsu vairākumu nepieņem lēmumu par grozījumiem vai papildinājumiem apsaimniekotāja piedāvātajā plānā, tad jaunā apsaimniekošanas un pārvaldīšanas maksa stāsies spēkā no 2023. gada 1. janvāra. Pēc tam iedzīvotāji to varēs mainīt tikai vienā veidā: pārņemot mājas pārvaldīšanas tiesības, izvēloties pārvaldnieku un noslēdzot ar to pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu.

– Kāda veida lēmumus dzīvokļu īpašniekiem ir atļauts pieņemt, ja viņus neapmierina pārvaldnieka piedāvātais apsaimniekošanas plāns vai pakalpojumu maksas paaugstināšana?

– Ir dažādi risinājumi. Tik tiešām, dzīvokļu īpašniekiem, organizējot kopī-

bas balsošanu, ir tiesības apstrīdēt apsaimniekošanas maksas apmēru, kuru tiem aprēķinājis pārvaldnieks. Mūsu speciālisti vērtēs iedzīvotāju iebildumus un priekšlikumus, bet, ja izrādīsies, ka mēs nevaram izpildīt dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumus (piemēram, apsaimniekotājs nevar nodrošināt mājas uzturēšanu par zemāku maksu, nekā bija paredzēts sākotnējā tāmē – *red. piezīme*), tad dzīvokļu īpašniekiem būs tikai viena iespēja – līdz 2023. gada 1. janvārim atrast jaunu pārvaldnieku.

– Ja nu viņi to nedara?

– Tādā gadījumā mūsu piedāvātā apsaimniekošanas maksa un remontdarbu plāns stāsies spēkā.

– Kā redzams, apsaimniekošanas maksas projektu apstrīdēt ir sarežģīti. Kā ir ar remontdarbu plānu?

– Iedzīvotājiem ar kopības lēmumu ir tiesības iekļaut plānā jaunus remontdarbus bez tiem, kurus jau ir saplānojis pārvaldnieks. Viņiem ir tiesības mainīt prioritāro kārtību remontdarbu veikšanai. Piemēram, ja apsaimniekotājs vispirms plāno nomainīt karstā ūdens stāvvadus un tikai pēc tam remontēt jumtu, tad dzīvokļu īpašnieki var pieņemt kopības lēmumu un prasīt pirmām kārtām savest kārtībā jumtu.

– Vai dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības samazināt iemaksu apmēru nākotnē paredzēto remontdarbu fondā un maksāt, piemēram, nevis 50 centus, bet gan tikai 30 centus par kvadrātmētru mēnesi?

– Jā, tas ir iespējams, bet iepriekšējo gadu pieredze pierāda pretējo – vairāk dzīvokļu īpašnieki ar kopības lēmumu palielina šo iemaksu apmēru, lai ātrāk paveiktu mājai nepieciešamos darbus. Piemēram, vienā gadījumā dzīvokļu īpašnieki, izpētot tāmē, saprata, ka viņiem lifta remontam vēl nāksies krāt pusotru gadu, tādēļ viņi pieņēma lēmumu palielināt iemaksu apmēru un liftu atjaunot jau nākamajā gadā.

– Vai tiesa, ka dzīvokļu īpašnieki, līdzekļu ekonomijas mudināti, var atteikties no mājas sanitārās uzkopšanas?

– Jā, un mazo māju iedzīvotājiem mēs paši iesakām pieņemt šādu lēmumu. Tiesa, vienlaikus viņiem jāpieņem lēmums veikt šos darbus pašu spēkiem bez pārvaldnieka līdzdalības. Mēdz gadīties, ka kaimiņi ir gatavi uzņemt kāpņu telpu, bet nevēlas uzturēt kārtībā pagalmu. Šādā gadījumā viņi var pārņemt tikai sanitārās uzkopšanas funkcijas mājas koplietošanas telpās, bet pagalma uzkopšanu var atstāt mūsu pārziņā.

■■■

– Lasītājs jautā, kāpēc šoreiz *Rīgas namu pārvaldnieks* darbu plānos uzkrājumus paredzējis trim ga-

diem uz priekšu? Rīdiniņš uzskata, ka trīs gadi ir pārāk ilgs laiks plānošanai, jo šajā laikā daudz kas var mainīties.

– No 2019. gada normatīvais regulējums pārvaldniekam uzliek par pienākumu remontdarbus un uzkrājumus maksājamo līdzekļu apmēru plānot trīs gadus uz priekšu, taču lasītājam ir taisnība, ka tieši šogad mēs esam lēmuši šo trīs gadu plānu atspoguļot tāmē. Mēs uzskatām, ka tas padarīs līdzekļu krāšanas un darbu plānošanas procesu uzskatāmāku, jo rīdiniņi ieraudzīs, cik daudz līdzekļu viņu māja sakrās trīs gadu laikā, kādus darbus un cik drīzā laikā viņi varēs atļauties.

– Iedzīvotāji stāsta, ka šogad *Rīgas namu pārvaldnieks* katras mājas tāmē ir norādījis koeficientu dzīvokļu īpašnieku maksājumiem. Ko tas nozīmē?

– Šis koeficients parāda katras mājas dzīvokļu īpašnieku maksājumu disciplīnu. Tāmē mēs norādām gadā uzkrājamo naudas daudzumu, hipotētiski pieņemot, ka rēķinus apmaksā 100 procenti iedzīvotāju. Ja mājā maksātāji ir tikai 80 procenti no visiem dzīvokļu īpašniekiem, tad maksāšanas koeficients būs 0,80 no 100.

To varētu raksturot ar šādu piemēru – izrakstot rēķinus, mēs plānojam papildināt mājas uzkrājumu fondu par 1000 eiro un par šo summu nomainīt ārdurvis. Mājai ar maksājumu koeficientu 0,8 durvju nomainīšana nebūs iespējama, jo uzkrājumos būs tikai 800 eiro.

■■■

– Daļa iedzīvotāju sūdzas par to, ka apsaimniekotājs neveic plānā norādītos remontdarbus. Piemēram, kādā adresē pārvaldnieks plānoja 2022. gadā uzstādīt plastmasas logus. Dzīvokļu īpašnieki cerēja, ka darbi tiks paveikti pirms apkures sezonas uzsākšanas, taču tas nenotika. Jaunajos plānos viņi pamanījuši, ka logu nomainīšanu pārvaldnieks novirzījis uz 2023. gadu, lai gan mājai jau sen bijis sakrāts nepieciešamais naudas daudzums. Vai tas nozīmē, ka gadā ielānoto darbu realizācija pārvaldniekam nav obligāta?

– Atbildi iesākšu ar atskatu nesenā pagātnē – viszemākie remontdarbu tempi uzņēmumā *Rīgas namu pārvaldnieks* tika novēroti 2019. un 2020. gadā, – stāsta Krists Leiškalns. – Pateicoties izmaiņām iepirkumu kārtībā, darbu tempus paaugstināt izdevās 2021. gadā, šo tempu plānojam saglabāt arī šajā gadā, taču 2022. gada 24. februāris visu mainīja.

– Kādēļ tā?

– To noteica jaunā ģeopolitiskā situācija. Daudzi būvniecības materiāli,

kas nepieciešami māju remontdarbiem, tiek importēti no tirdzniecībai slēgtās Krievijas un Baltkrievijas, kā arī no Ukrainas. Pēc kara sākšanās būvnieki nonāca pilnīgā neziņā, jo nebija prognozējamās būvmateriālu cenu izmaiņas. Tas bija iemesls, kāpēc viņi vai nu vispār nepiedalījās mūsu izsludinātajos konkursos par remontdarbu veikšanu, vai arī piedāvāja tādas cenas, kuras neietilpa vairs nevienā tāmē un esošajos iedzīvotāju uzkrājumos.

– Tātad 2022. gadā remontdarbi pilnībā apstājās?

– Nē, tika atrasti jauni piegādātāji, veiksmīgi novadīti jauni konkursi, un tagad mēs atgūstam zaudēto. Piemēram, elektromontāžas darbu izpildē vērrojams pat pieaugums salīdzinājumā ar 2021. gadu, tāda pat situācija vērojama ar liftu remontiem. Necentīšos noliegt, ka mēs nespēsim īstenot 2022. gada plānu, tāpēc atsevišķi projekti tiks pārcelti uz nākamo sezonu.

– Lai turpinātu remontdarbus šādos cenu pieauguma apstākļos, atsevišķos gadījumos mēs izlēmām par apjoma samazināšanu, – kolēģi papildina Gunta Tkačuka. – Piemēram, ja mājai bija paredzēts remontēt divas kāpņu telpas, bet 2022. gada inflācijas dēļ iedzīvotāju uzkrājumi ir nepietiekami, tad cenšamies mājai izremontēt vismaz vienu kāpņu telpu.

■ ■ ■

– Lasītāji vēlas zināt, kāpēc 2022. gada Rīgas namu pārvaldnieka tāmēs darbi mājās sadalīti četrās prioritārajās grupās?

– Prioritātes grupa norāda, cik svarīgs mājai ir katrs remonts. Piemēram, visi pirmās prioritātes grupas darbi ir neatliekami – to izpilde ir obligāta. Otrajā grupā ir darbi, kas nodrošina mājās saglabāšanu, trešās grupas darbi ir saistīti ar īpašnieku komforta līmeņa paaugstināšanu, ceturrtā prioritātes grupa aptver visus mājās energoefektivitātes paaugstināšanas darbus. Darbi tiks veikti saskaņā ar prioritātēm, tas ir, vispirms neatliekamie remontu un tikai tad tie darbi, kas uzlabo mājās komfortu.

■ ■ ■

– Iedzīvotāji rūpīgi izpētījuši apsaimniekošanas maksas tāmēs un ievērojuši, ka 2023. gadā Rīgas namu pārvaldnieks ir iecerējis palielināt pozīciju Atbildība par pārvaldīšanu. Ja iepriekš iedzīvotāji šajā pozīcijā maksāja 0,018 eiro par dzīvokļa platības kvadrātmetru mēnesī, tad 2024. gadā pārvaldnieks saņems jau 0,024 eiro (plus PVN). Kāpēc šī maksa ir palielināta, un kur tā tiks iztērēta?

– Šis paaugstinājums ir saistīts ar energoresursu cenu pieaugumu, – skaidro Kristis Leiškals. – Parastos apstākļos līdzekļi, ko uzņēmums iekasē no iedzīvotājiem pozīcijā Atbildība par pārvaldīšanu, novirza uz uzņēmuma attīstību. Patlaban mēs gatavojamies īslaicīgām dzīvokļu īpašnieku maksātspējas grūtībām, tātad mums saskaņā ar likumā noteikto ir pienākums izveidot uzkrājumus neatgūstamo parādu

kompensēšanai. Šādiem mērķiem tiks izlietoti līdzekļi, ko pārvaldnieks saņems no iedzīvotājiem kā atlīdzību par pārvaldīšanu.

■ ■ ■

– Kā kopumā 2023. gadā mainīsies Rīgas namu pārvaldnieka maksa par apsaimniekošanu?

– Pagājušajā gadā pakalpojuma maksu mums izdevās samazināt 70 procentiem apsaimniekoto māju. Šī gada mērķis bija saglabāt esošo līmeni un to nepaauģstināt, taču, ņemot vērā inflāciju 22 procentu apmērā, šī mērķa izpilde var būt apgrūtināta.

Kopumā 40% māju apsaimniekošanas maksa paliek nemainīga. Aptuveni 50% klientu tāmēs redzēs 10 procentu pieaugumu, vēl astoņi procenti iedzīvotāju saskarsies ar paaugstinājumu 10–15 procentu apmērā, diviem procentiem iedzīvotāju maksa palielināsies vairāk nekā par 15 procentiem mēnesī. Ja runājam par pakalpojumu maksas pieaugumu 10 procentu apmērā mēnesī un augstāk, tad tas skars mājas ar sliktu maksājumu disciplīnu.

– Kāda saikne ir novērojama starp rēķinu lielumu un to, cik labi iedzīvotāji tos apmaksā?

– Mājas ar zemu maksājumu disciplīnu apsaimniekošanas uzņēmumam rada papildu izmaksas, piemēram, apmaksājot juridiskos pakalpojumus un pārstāvniecību tiesā, kas rodas īpašnieku parādu piedzišanas dēļ.

■ ■ ■

– Kādi vēl faktori 2023. gadā ietekmēs apsaimniekošanas maksu?

– Varu nosaukt vidējās algas pieaugumu valstī un izmaksas, kas saistītas ar energoresursu sadārdzināšanos. Jūs taču saprotat, cik mobiliem ir jābūt mūsu darbiniekiem, tādēļ viņiem ir nepieciešams transports un degviela.

– Varbūt ir pienācis laiks ietaupīt degvielu?

– Mēs patiešām esam sākuši taupības režīmu un samazinājuši administratīvās izmaksas, atbrīvojot daļu darbinieku, taču uzņēmums nevar samazināt to darbinieku štatu, kuri tiešā veidā nodarbojas ar apsaimniekošanu. Turpmākajos gados mēs plānojam paplašināt teritorijas, kurās sētnieku vietā tiks izmantotas uzkopēju brigādes.

– Ne tuvu visiem iedzīvotājiem šis eksperiments ir pa prātam.

– Pārorientēšanās uz uzkopēju brigādēm ne tik daudz ir saistīta ar līdzekļu ekonomēšanu, cik ar nespēju nokomplektēt vajadzīgo sētnieku štatu, – komentē Gunta Tkačuka. – Ir grūti piesaistīt jaunus darbiniekus, īpaši, vidējos gados vai jauniešus. Mūsu personāls ir novecojis, pensionāriem ir grūti veikt smagu fizisku darbu, turklāt mums ir vajadzīgs jauns uzkopšanas modelis. Esošos sētniekus mēs neatbrīvosim, bet pārvietosim uz adresēm, kurās tehniski nav iespējams nodarbināt uzkopēju brigādes.

– Cik mājās ir paredzēta uzkopēju brigāžu piesaiste koplietošanas telpu un teritoriju uzkopšanai?

– Plānots, ka tie papildus būs vēl 12 pilsētas kvartāli. **K**

NE VAIRĀK KĀ 0,10 EIRO PAR KILOVATSTUNDU

Rīdzinieki var pieteikties kompensācijai par elektrības izmantošanu apkurē

No 1. novembra rīdzinieki var pieteikties kompensācijai par elektrības izmantošanu apkurē. Atbalstam var pieteikties gan attālināti, gan klātienē. Turpinās pieteikšanās arī pārējiem apkures atbalsta veidiem.

Ģimenei ir tiesības uz valsts atbalstu arī tad, ja mājokļa apkurei tiek izmantota elektroenerģija. Atbalsts tiek piešķirts elektroenerģijas patēriņam virs 500 kilovatstundām mēnesī (ieskaitot PVN), bet nepārsniedzot 2000 kilovatstundas mēnesī, 50% apmērā no elektroenerģijas cenas, kas pārsniedz 0,160 eiro par kilovatstundu (bez PVN), bet ne vairāk kā 0,100 eiro par kilovatstundu (bez PVN).

Pieteikumus atbalstam pašvaldībā var iesniegt elektroniski portālā www.epakalpojumi.lv vai klātienē jebkurā no Rīgas pilsētas Apkaimeju iedzīvotāju centra klientu ap-

kalpošanas vietām pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni **80000800**:

- Brīvības ielā 49/53;
- Eduarda Smiļģa ielā 46;
- Daugavpils ielā 31;
- Ieriķu ielā 43A;
- Gobas ielā 6A.

Lai nodrošinātu iedzīvotājiem pakalpojuma plašāku pieejamību, pieteikumus klātienē var iesniegt arī SIA *Rīgas namu pārvaldnieks* telpās Tilta ielā 11 k-1.

Pieteikties atbalstam var mājokļa īpašnieks, kopīpašnieks, tiesiskais valdītājs vai īrnieks ne biežāk kā reizi mēnesī.

Pieteikumam nepieciešamā informācija:

- vārds, uzvārds;
- personas kods;
- kontaktinformācija un kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs, kurā ieskaitāms atbalsts mājsaimniecībai;
- papildus jāpievieno mājokļa īpašuma vai lietošanas tiesības apliecināošs dokuments, ja attiecīgās informācijas nav zemesgrāmatā, un maksājumu apliecinājoši dokumenti (rēķins, maksājuma uzdevums), kā arī elektrības rēķins.

Pieteikuma iesniedzējam ir jāapliecina, ka mājokli ir attiecīgais apkures veids, kā arī tas, ka citi ģimenes locekļi nav iesnieguši iesniegumu atbalsta saņemšanai par iesniegumā minēto mājokli.

Piesakoties atbalstam klātienē, iesniegums iepriekš nav jāsaņem, tas tiks noformēts uz vietas.

Lēmums par atbalsta piešķiršanu tiks pieņemts 30 darbdienu laikā no pieteikuma saņemšanas brīža. Labvēlīga lēmuma gadījumā atbalsts tiks ieskaitīts iesniegumā norādītajā maksājumu kontā. **K**

Svarīgi!

Jāatgādina, ka novembrī Rīgas pašvaldība turpina pieņemt pieteikumus apkures izdevumu daļējai kompensēšanai ģimenēm, kas apkurei izmanto malku, koksnes granulas vai briketes. Vēl tikai novembrī ir iespēja pieteikties vienreizējam atbalstam par malku bez čeka 60 eiro apmērā. Ģimenēm, kas apkurē izmanto gāzi vai centralizēto apkuri, valsts atbalsts tiks piemērots automātiski saņemtajos rēķinos un nekur nav jāpiesakās.

100 MĀJAS VĒL PLĀNO IELĒKT PĒDĒJĀ VILCIENĀ

Šogad daudzdzīvokļu māju siltināšanas programmā ir novērojamas divas pretējas tendences. Kas notiks tālāk?

Marina MATROŅINA

Pašlaik gandrīz neviens vairs nav jāpārliecina, ka tie daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji, kuri iepriekšējos gados gribēja un spēja organizēt savas mājas renovāciju un siltināšanu, tagad ir labākā situācijā nekā tie, kas to neizdarīja. Vai mājām būs iespējams arī turpmāk piedalīties siltināšanā ar valsts un Eiropas līdzfinansējumu?

Labā ziņa – valsts atbalsts daudzdzīvokļu māju siltināšanai turpināsies arī pēc 2022. gada. Ekonomikas ministrijā ir izstrādāta un valdībā apstiprināta nākamā daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma 2022.–2026. gadam. Tā tiks finansēta no Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļiem.

Jauns valsts atbalsts mājām būs pieejams kapitāla atlaides veidā. Tas nozīmē, ka pēc energoefektivitātes projekta pabeigšanas un siltumenerģijas ietaupījuma kritēriju sasniegšanas mājai tiks dzēsti 49% no aizdevuma par remontdarbiem – tas būs dāvinājums. Programmu administrēs valsts finanšu institūcija *Altum*, pieteikumu pieņemšanu plānots sākt jau šogad.

Programma tuvojas noslēgumam

Par pašreizējo situāciju mājokļu siltināšanā un nākamā atbalsta periodu stāsta Ieva Vērzeniece, *Altum* Energoefektivitātes programmu departamenta vadītāja.

– **Cik veiksmīgi turpinās daudzdzīvokļu māju siltināšanas programma 2016.–2023. gadam?**

– Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanas programma 2016.–2023. gadam tuvojas noslēgumam. Atlicis tikai nepilns gads –

līdz nākamā gada 1. oktobrim –, lai pabeigtu būvdarbus, tos nodotu ekspluatācijā un visus projekta dokumentus iesniegtu attīstības finanšu institūcijā *Altum*. Šim termiņiem ir liela nozīme – ja māja to neievēro un laikā neiesniedz visus dokumentus, Eiropas Savienības fondu atbalsta naudu var zaudēt. Pat ja renovācijas darbi ir pabeigti, dzīvokļu īpašniekiem var nākties atdot jau renovācijas darbos iztērētos grantu līdzekļus.

Altum īstenotajā programmā daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanai ir iesniegti gandrīz 1000 projekti, kuri patlaban atrodas dažādās stadijās – pašlaik pilnībā ir pabeigti 366, būvniecības stadijā – 155, savukārt pārējie atrodas dažādās citās projekta īstenošanas stadijās. Kopumā visā procesa gaitā nedaudz zem 200 mājām atteicās no atjaunošanas ieceres, bet apmēram 170 mājām neizdevās sagatavot projektu un tās savu vēlmi varēs realizēt nākamajā programmā. Aptuveni 100 mājas vēl plāno ielēkt pēdējā vilcienā un gatavojas izmantot šīs ES fondu programmas finansējumu.

Cik māju tiks nosiltinātas?

– **Kopējais programmas grantu līdzfinansējums ir 169 milj. eiro, sākotnēji eksperti plānoja atjaunot 1300 mājas. Cik māju, pēc jūsu datiem, reāli tiks atjaunotas?**

– Šogad daudzdzīvokļu māju siltināšanas programmā redzam divas pretējas tendences, ko ietekmē gan energoresursu cenu pieaugums, gan būvniecības izmaksu kāpums. No vienas puses, straujais energoresursu cenu pieaugums ir būtiski palielinājis interesi par energoefektivitātes uzlabošanas iespējām, kā arī par valsts un ES atbalsta pieejamību. Daudzdzīvokļu namu iedzīvotāji ir sapratuši, ka laikā, kad energoresursu cenas ir lielas un gaidāmi augsti apkures rēķini, ieguldīt energoefektivitātē ir izdevīgi, tas atmaksājas. Jau pabeigti māju renovācijas projekti parāda, ka atjaunotā namā tiek patērēts par 50–55% mazāk siltumenerģijas nekā pirms remonta, turklāt ēkas atjaunošana ne tikai samazina enerģijas patēriņu, bet arī paildzina mājas kalpošanas laiku un paaugstina īpašuma vērtību.

No otras puses, cenu kāpums liek arvien rūpīgāk rēķināt izdevumus, un daļa no mājas atjaunošanas ieceres atsakās. Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2022. gada 2. ceturksnī, salīdzinot ar 2021. gada 2. ceturksni, kopējais būvniecības izmaksu līmenis pieauga par 22%. Vidējās projekta izmaksas uz 1 m² renovācijas projektos 2022. gadā ir 392,23 eiro, salīdzinot 2021. gadā – 304,67 eiro. Tā kā pieaugušas būvniecības un projektēšanas izmaksas, mājām piesaistīt būvniekus par adekvātām izmaksām ir liels izaicinājums. Lielā mērā tas ietekmē ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projektus, kur būvniecības termiņš vidēji ir 6–12 mēneši. Ja sākumā namu bija plānots renovēt par vienu cenu, tad pēc dažiem mēnešiem daudz kas ir kļuvis dārgāks.

Šādos gadījumos nereti mājas īpašnieku pilnvarotais pārstāvis, *Altum* un būvnieks sēžas pie viena galda un spriež, kā iekļauties esošajās iz-

maksās, kā nesadārdzināt tāmi. Bieži tiek mainīti būvniecības risinājumi, atsevišķos projektos dzīvokļu īpašnieki tomēr nolemj sadārdzinājumu segt no saviem līdzekļiem vai no papildus piesaistīta aizdevuma.

Ja būvnieks sadārdzina tāmi par 20%, nereti māja atsakās no konkrētā būvnieka pakalpojuma. Mājas īpašnieki tad atkal no jauna rīko iepirkumu, meklē būvnieku. Ir namu īpašnieki, kas iepirkumu jau ir rīkojuši trīs un vairāk reizes. Atkārtota iepirkuma rīkošana, protams, krietni paildzina projekta realizācijas procesu, jo ir vajadzīgi viens–divi mēneši, lai iepirkumā atrastu būvnieku. Prakse rāda, ka būvnieku var meklēt pat pusgadu vai ilgāku periodu.

Kopējā tendence tomēr ir pozitīva – patlaban uz projekta pabeigšanu virzās programmas darbības laikā vienlaikus lielākais māju skaits.

Tas ir liels izaicinājums

– **2020. gadā jūs pārtraucāt pieteikumu pieņemšanu, bet vēlāk to atkal atsācāt. Vai pieteikumu pagarināšana jāva *Altum* rezervēt visu pieejamo grantu summu? Vai programmā patlaban tomēr ir izveidojies neizmantotais pārpalikums?**

– 2020. gada sākumā *Altum* pārtrauca pieņemt pieteikumus, jo bija pieņemts pietiekams skaits projektu pieteikumu, lai apgūtu visu ES finansējumu. 2020. gada beigās programma uz salīdzinoši īsu brīdi tika atvērta, jo tika piešķirts papildu finansējums. Jāteic, ka visas programmas līdzekļu apguves laikā tieši pēdējos gados sagatavošanās darbu realizācija kļuva par lielu izaicinājumu. Gan Covid-19 traucēja rīkot dzīvokļu īpašnieku sapulces, kurās pieņemti lēmumi par projektu īstenošanu, gan būvniecības cenu pieaugums daļu projektu *atmeta* atpakaļ sagatavošanā un atkārtota būvnieka meklējumos, tāpat arī kara izraisītās sekas saistībā ar būvmateriālu pieejamību būtiski ietekmēja daudzu energoefektivitātes projektu savlaicīgu sākšanu.

– **Cik māju izmantoja grantu līguma pieteikumu pagarinājumu līdz 14. oktobrim, lai pieteiktos dalībai programmā, tā teikt, pēdējā brīdī?**

– Pēdējās dienās pirms termiņa beigām iesniegto grantu līgumu pieteikumu skaits bija ļoti liels – saņēmām vairākus desmitus pieteikumu.

Pastāv riski nepaspēt

– **Cik liels ir risks, sākot būvdarbus patlaban, kad līdz programmas beigām ir palikuši 9–10 mēneši?**

– Lai arī daudzdzīvokļu namu renovācijas projekti atrodas dažādās stadijās, strauji beigām tuvojas programmas realizācijas laiks – 2023. gada decembris. Tas nozīmē, ka termiņi būvniecības darbu pabeigšanai un dokumentu iesniegšanai ir ļoti strikti un nākamais gads pilnībā nav atvēlēts būvniecībai. Visi programmā iesniegtie, jau realizētie, celtniecības procesā esošie vai vēl tikai

plānotie projekti ir jāpabeidz līdz nākamā gada augustam, lai septembrī varētu sagatavot visu projekta dokumentāciju un iesniegt to *Altum* līdz 2023. gada 1. oktobrim.

Ja dokumenti tiks iesniegti līdz nākamā gada 1. oktobrim, *Altum* nodrošinās, ka tie tiks izskatīti un atlikusī granta nauda – 10 % – izmaksāta līdz decembra vidum. Programmas nosacījumi paredz, ka visas projektu izmaksas *Altum* ir jānodeklarē Eiropas Komisijai līdz 2023. gada 31. decembrim, termiņa pagarinājums nav iespējams.

Līdz ar to patlaban, sākot projektu, ir skaidri jāsaprot, cik ilgs būs būvniecības process, vai projektu būs iespējams realizēt līdz vasaras beigām, lai dažu mēnešu laikā (līdz 2023. gada 1. oktobrim) varētu sakārtot dokumentus. Tā kā daudzi projekti ir realizācijas stadijā, *Altum* rēķinās, ka nākamā gada vidū daudzi no tiem tiks pabeigti. Pilnīga projekta noslēguma dokumentācija ietver apjomīgu dokumentu mapi. Šajā situācijā ir svarīgi, lai tās mājas, kas pabeidz būvniecību, nevilcinātos ar projekta noslēguma dokumentācijas iesniegšanu, nekādā gadījumā neatliktu to uz pēdējo brīdi.

Altum pieredze liecina, ka būvniecības termiņš parasti ir 6–12 mēneši, bet noslēguma dokumentācijas sakārtošanas un iesniegšanas process aizņem divus līdz sešus mēnešus.

– Kas notiks ar māju gadījumā, ja būvdarbi netiks pabeigti līdz 2022. gada septembrim?

– Ja māja nebūs iesniegusi *Altum* visu nepieciešamo dokumentāciju, *Altum* nevarēs projekta izmaksas attiecināt un deklarēt Eiropas Komisijai. Šādā gadījumā pastāv liels risks, ka izmantotie līdzekļi mājas īpašniekiem būs jāatdod, tādēļ patlaban sāktajos projektos ir ļoti svarīgi ievērot plānoto būvniecības laika grafiku.

Nevar gaidīt dienu X

– Vai patlaban ir tādi programmas dalībnieki, kas pabeidza darbus, bet grantu nesaņēma dažādu pārkāpumu dēļ? Kādi pārkāpumi visbiežāk traucē saņemt rezervēto līdzfinansējumu?

– Viens no iemesliem līdzās tam, ka netiek iesniegti gala dokumenti, ir arī dokumentu kvalitāte visa mājas renovācijas projekta laikā. Mājas īpašniekiem ar būvnieku ir noslēgts līgums, kas ietver tāmi, celtniecības darbu grafiku. Tiklīdz ir kādas izmaiņas, juridiski būvdarbu līgumā ir jāveic grozījumi, nevar gaidīt dienu X, kad to izdarīs. Piemēram, ieliek citādus logus, sienu siltināšanas materiālus. Nevar projekta laikā izdomāt, ka tiks citus logus vai siltināšanas vati. Ir jādara tieši tā, kā ir noteikts līgumā vai, ja tiek plānotas izmaiņas, tās ir jāaskaņo. Līgumu ir iespējams grozīt, piemēram, tāpēc, ka būvniecības materiāli ir ārkārtīgi sadārdzinājušies un ir jāizvēlas optimālāks variants, bet tad ir jāvienojas ar pasūtītāju – māju īpašnieku pilnvaroto pārstāvi, ir jābūt pamatojumam jebkurai izmaiņai, kas tiek plānota projektā. Ja tiek mainīts cokola vai jumta risinājums, vajag akceptu no projektētāja. Izmaiņas līgumā ir akceptējamas, bet tās ir jāaskaņo un korekti juridiski jānoformē. Mājas to arī lielākoties izdara – redzam, ka līgumos bieži ir pat 10–15 grozījumi.

– Kā jūs vērtējat dažādu pilsētu dalību programmā? Iepriekš līderu topā bija Liepāja. Vai šīs programmas ietvaros iezīmējas citas aktīvas pilsētas un pašvaldības?

– Liepāja arī patlaban pozitīvi izceļas uz Latvijas fona, tomēr tā nav vienīgā pilsēta. Jāpiemin arī Olaine, Valmiera, Jelgava, Valka, Sigulda un Cēsis. Kopumā redzam, ka liela ietekme ir tam, ka vietējā pašvaldība iesaistās un veicina daudzdzīvok-

ļu māju siltināšanu. Arī Rīga pēdējā laikā iegulda daudz enerģijas, lai siltināšanas aktivitāte palielinātos, un ticam, ka tas nesīs augļus.

Programma paredz granta izmaksu līdz 49 %

– Kad sāksies pieteikumu pieņemšana jaunajai 2022.–2026. gada programmai? Cik lielu atbalstu mājokļu īpašnieki varēs saņemt šīs programmas ietvaros, kādas būs tās būtiskākās atšķirības, salīdzinot ar iepriekšējo posmu?

– Jaunā daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma gaidāma 4. ceturksnī, un finansējums (57,3 miljoni eiro) plānots no ES Atveseļošanas un noturības mehānisma resursiem. Atbalsta programmas ietvaros iedzīvotājiem būs pieejams atbalsts energoefektivitātes pasākumu veikšanai un atjaunojamās enerģijas izmantošanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās. Projekta rezultātā būs jāsasniedz vismaz 30 % kopējās primārās enerģijas ietaupījums.

Ja ir iespēja paspēt projektu realizēt vēl šajā atbalsta programmā, tas noteikti būtu jādara. Atšķirībā no šā brīža programmas, kas grantu izmaksā avansā un to var izmantot renovācijai, jaunā programma paredz granta izmaksu līdz 49% tad, kad ir jau realizēts viss energoefektivitātes paaugstināšanas projekts, turklāt pievienotās vērtības nodoklis būs jāmaksā no visas summas. Vienlaikus noteikts, ka jaunajā programmā būs vieglāks process būvnieka izvēlē, kas varētu paātrināt energoefektivitātes projektu uzsākšanas termiņu.

Projektus vērtēs rindas kārtībā

– Kā jūs vērtēsiet mājas gadījumā, ja to starpā veidosies konkurence? Kādas mājas saņems priekšroku granta piešķiršanā?

– Pieteikumi programmā tiks vērtēti rindas kārtībā. Ja projekts atbilst programmas noteikumiem, to būs iespējams realizēt un pēc veiksmīgas īstenošanas saņemt daļu investīcijas atpakaļ.

– Vai dalībai 2022.–2026. gada programmā varēs pieteikties mājas, kuras rezervēja līdzfinansējumu līdz 2022. gadam, bet nespēja to izmantot?

– Māju īpašnieku projekti, kas ir saņēmuši atbalstu daudzdzīvokļu mājas energoefektivitātes projektam 2016.–2023. gada programmā, nevarēs pretendēt uz nākamā perioda atbalstu. Ja projekts nav realizēts šajā programmā, to uz atšķirīgiem noteikumiem varēs īstenot nākamajā programmā.

– Kas notiks ar iepriekš sagatavotajiem dokumentiem? Vai tos vajadzēs pārtaisīt un pielāgot jaunās programmas prasībām?

– Iepriekš sagatavoti projekti būs jāpielāgo programmas prasībām. Te gan būs jāņem vērā, kad sākotnēji projekts ir sagatavots. Piemēram, pēdējos gados ir mainījusies būvniecības likumdošana un jaunās programmas ietvaros iesniegtajiem projektiem būs jābūt sagatavotiem atbilstoši spēkā esošajai būvniecības likumdošanai.

– Ekonomikas ministrija sagatavojusi grozījumus Dzīvokļa īpašuma likumā, nosakot, ka atkārtota dzīvokļu īpašnieku sapulce būs lemttiesīga neatkarīgi no tajā pārstāvēto dzīvokļu īpašumu skaita. Vai jūs uzskatāt, ka šie grozījumi varētu sekmēt māju siltināšanu nākotnē?

– Daudzdzīvokļu māju siltināšana ir svarīgs solis. Katrs rūpīgi pārdomāts un labi ieviests uzlabojums procesā, lai māju atjaunošanu padarītu raitāku, ir pozitīvi vērtējams. **K**

TARIFS – VIENS, BET MAKSA – ATŠKIRĪGA

„Jau sen esmu elektroenerģijas piegādātāja Elektrum kliente. Nesen noskaidroju, ka maksāju par elektrību pēc neizdevīgā dinamiskā tarifa, kas ir atkarīgs no cenu svārstībām biržā,” raksta Ināra. „Parasti es maksāju 30–40 eiro mēnesī un nepievērsu tam uzmanību, taču, kad nesen sakarā ar strauju biržas cenu pieaugumu man atnāca rēķins par 80 eiro mēnesī, es izjutu šoku.

Es nevaru atļauties maksāt tādas summas, tādēļ nolēmu mainīt tā paša piegādātāja tarifu, tas ir, izvēlēties Elektrum tarifu Universālais. Šo tarifu izvēlējos pēc draudzenes ieteikuma, jo viņa līdz šim nebija izjutusi lielu elektrības cenu pieaugumu. Tarifu maiņas procesā konstatēju, ka viena kilovata cena pēc tarifa Universālais man būs ļoti atšķirīga no tās, ko maksā draudzene. Jaunajā līgumā man piedāvāja maksu 0,45 eiro par kilovatstundu, taču draudzene par to pašu tarifu maksā 0,19 eiro par kilovatstundu (līdz septembrim maksāja 0,11 eiro). Mani interesē, vai man ir pareizi aprēķināta elektrības cena?

Kāpēc par vienu un to pašu pakalpojumu jaunam tarifa lietotājam ir jāmaksā vairāk, bet lietotājam ar stāžu – mazāk? Tā ir milzīga pār-maksa!”

Atbild AS *Latvenergo* pārstāve Ivita Bīdere:

– *Elektrum* pakalpojumu izmaksas katram pircējam ir atšķirīgas, tāpēc cenu piedāvājums Inārai un viņas draudzenei patiešām var atšķirties.

Elektroenerģijas cena jaunajam patērētājam tiek noteikta līguma parakstīšanas brīdī, tas nozīmē, ka tā ir atkarīga no tābrīža elektroenerģijas cenas tirgū.

Piemēram, elektroenerģijas cenas pēc fiksētiem līgumiem vienam un tam pašam produktam pie viena un tā paša patērētāja mēnesi no mēneša atšķirsies. Tas atspoguļo tirgus dinamiku, tāpēc līguma noslēgšanas brīdī klients saņem visaktuālāko piedāvājumu.

Tādējādi elektrības cena paketes *Universālais* ietvaros Ināras draudzenei, kura līgumu noslēgusi, visticamāk, pirms vairākiem gadiem, atšķiras no pašreizējās tirgus situācijas, kad elektroenerģijas cenas augušas.

Vēstules autorei mēs ieteiktu vērsties pēc padoma pie profesionāļa, lai izvēlētos piemērotāko produktu. To iespējams izdarīt *Elektrum* klientu

apkalpošanas dienestā, zvanot pa tālruni **8400**, vai portālā *elektrum.lv*. Speciālists ieteiks vispiemērotāko un ekonomiski efektīvāko produktu, novērtējot jūsu patēriņu un ieradumus.

Iespējams, ka atšķirīgi ir arī Ināras un viņas draudzenes patēriņi un paradumi, turklāt tarifs *Universālais* tika speciāli izstrādāts tiem gadījumiem, kad klienti apzināti neizvēlējas kādu no tarifiem, tādēļ to nevar saukt par izdevīgāko izvēli.

Piemēram, mājāsaimniecībai ar Latvijai tipisku vidējo patēriņu 150 kW/h mēnesī un vienfāzes pieslēgumu par piemērotāko varētu ieteikt *Elektrum Ekonomiskais* ar fiksētu cenu un beztermiņa līgumu.

Visērtākais veids, kā salīdzināt tarifu cenas, ir izmantot elektroenerģijas cenu kalkulatoru interneta vietnē *Swedbank elektrik.lv*. Ja mājāsaimniecība ar patēriņu 140 kW/h noslēgs elektroenerģijas piegādes līgumu no šā gada 2. novembra, tad viena kilovata cena (ar PVN) būs 0,48678 eiro. **K**

JŪS FILMĒ SLĒPTĀ KAMERA

„Viens no mūsu mājas iedzīvotājiem ir uzstādījis videokameru bez citu atļaujas. Nav pat norādes, ka mājā ir videokamera. Tā ir uzstādīta pirmajā stāvā, ar skatu pret dzīvokļiem. Savukārt kameras īpašnieka dzīvoklis atrodas otrajā stāvā, tādēļ kamera pat nefilmē viņa durvis. Vai tas ir likumīgi?” jautā Lana.

– Lai uzstādītu videokameru, kuras novērošanas laukā ietilpst mājas kopīpašuma daļa vai dzīvokļu īpašniekiem piederošā koplietošanas teritorija, ir nepieciešama dzīvokļu īpašnieku vienošanās vai kopības lēmums, – paskaidro advokāts Jevgeņijs Tverdohļevovs. – Turklāt, ja strīds nonāktu līdz tiesai, kā atšķirīga tiek vērtēta situācija, kad kameru uzlikusi īpašnieku biedrība un kad kameru uzstādījis dzīvokļa īpašnieks bez saskaņošanas ar biedrību. Stingrākas prasības ir paredzētas otrajā gadījumā, jo nav skaidrs, vai īpašnieka mērķis ir likumīgs. Ja kamera filmē koplietošanas teritoriju bez saskaņojuma, tad ikviens dzīvokļa īpašnieks

vai dzīvokļu īpašnieku sabiedrība var vērsties tiesā ar prasību kameru noņemt.

Kameras, kā norāda advokāts, aizliegts uzstādīt, lai novērotu cilvēku privātumu bez viņu piekrišanas. Mērķis var būt tikai pārkāpumu atklāšana.

– Videoierakstus atļauts izmantot tikai tam mērķim, kāds bijis norādīts un apstiprināts ar līgumu vai dzīvokļu īpašnieku lēmumu. Piemēram, ja par mērķi ir noteikts – pārkāpumu atklāšana, tad videoierakstu nedrīkst izmantot, lai aprēķinātu, cik reižu cilvēks ir izmantojis liftu, pārbauzītu, vai viņam uz pastkasti nav atnesta vēstule vai avīze. Mērķim ir jābūt reāli sasniedzamam

un konkrētam, – saka Jevgeņijs Tverdohļevovs. – Piemēram, strīdīgs būs jautājums, vai mērķis novērst noziegumu būs piemērots. Kamera nevar aizliegt noziegumu. Jo īpaši, ja reālajā laikā neviens neseko līdz tam, kas notiek novērošanas zonā, un nekavējoties nenosūta apsargu, lai aizkavētu pārkāpuma izdarīšanu.

Ikviens interesents, kurš nokļuvis kameras novērošanas zonā, pēc Jevgeņija Tverdohļeva vārdiem, ir tiesīgs iepazīties ar ierakstu, kurā tas ir nofilmēts.

– Uzstādot kameru, obligāti jānorāda mērķis, ar kādu tiek veikta videonovērošana; jāfiksē novērotās zonas robežas; jānorāda iespēja iepazīties ar ierakstu, – norāda zvērināts advokāts. – Turklāt jādara zināma persona ar kontaktinformāciju, kas atbild par personas datu apstrādi. To var izdarīt uz brīdinājuma plāksnītes ar saprotamiem simboliem vai teksta ziņojumu. **K**

BEZ MARGĀM PAGRABĀ NEKĀPT

„Man šogad būs 83 gadi. Kad būvēja mājas, bet būvēja tās jauniešiem, tad nedomāja, ka mēs dzīvosim ilgji. Pamēģiniet nokāpt pagrabā! Par to piecstāvu māju būvnieki nedomāja. Plīkas sienas, pakāpieni vietām sadrupuši. Ja nokritīsi, bet es jau divas reizes piezemējos, tad nav pat pie kā pieķerties. Pat ja sadabūtu telefonu, kam lai zvana? Bērni dzīvo citā pilsētas rajonā, tādēļ nācās kaut kā tikt uz kājām un izlīst. Baidos, ka vairs nedošos uz pagrabu, ar divām reizēm pietika.

Es uzrakstīju mājas pārvaldniekam, taču tā izrādījās pasaules mēroga problēma. Uztaisīt margas gar sienu vienā pusē – paņemt koka vai

dzelzs cauruli, ko trīs vietās nostiprināt – tas, redzat, jāizlemj dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē. Mājas pārvaldnieks pats to nerisina. Viņš pat vaicā:

„Kas jums darāms pagrabā?” Redzat, pagrabs bija būvēts, lai tur kaut ko glabātu, jo dzīvoklī nav glabājamo telpu, bet es nedomāju tikai par sevi.

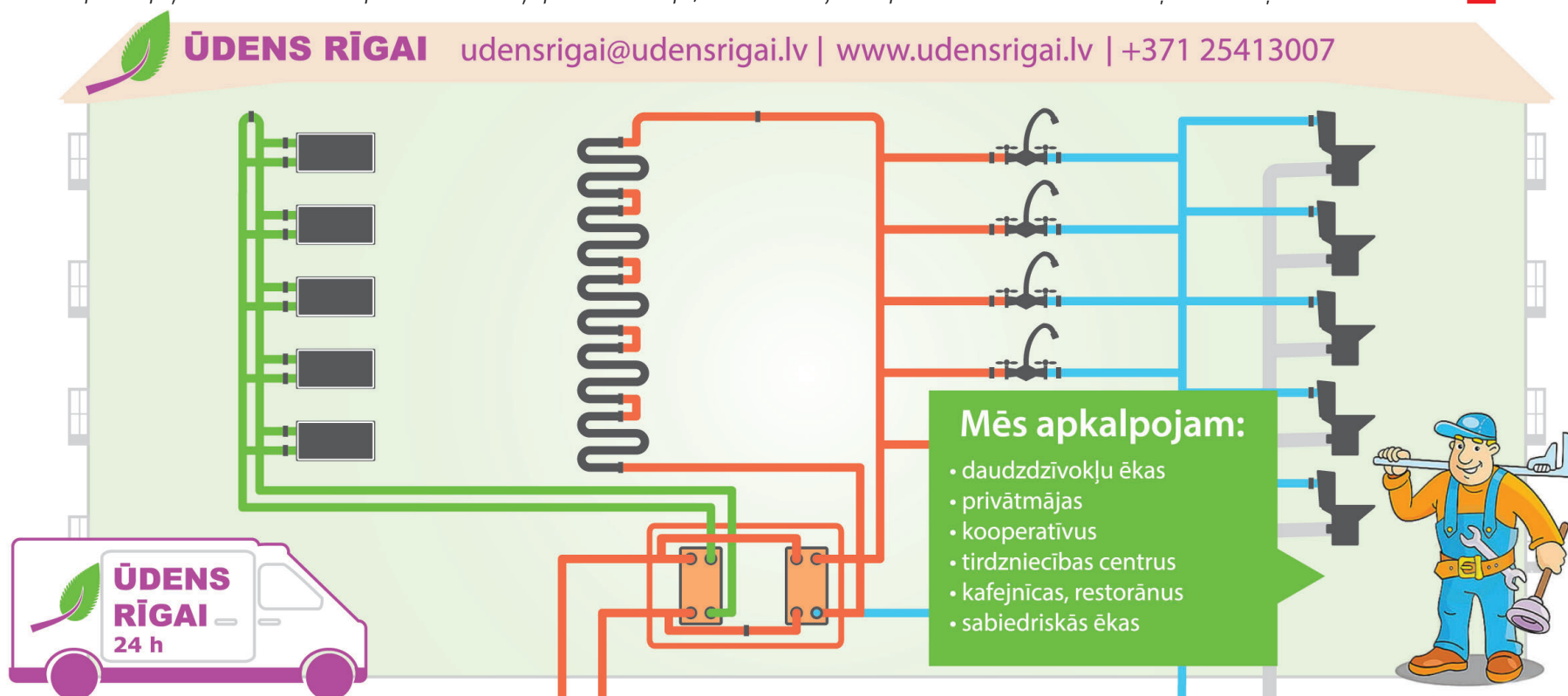
Cik cilvēku dzīvo piecstāvu mājās, un, ja viņu māju pagrabu kāpnēm izbūvēs margas, pateicīgi būs ne tikai veci, bet arī jauni.”

– Bez dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmuma pārvaldniekam ir atļauts tērēt mājas kopējos līdzekļus tikai avārijas situāciju likvidēšanai. Margu uzstādīšanu nevar klasificēt kā avārijas novēršanu. Lai margas uzstādītu, pārvaldniekam ir divi ceļi: vai nu iekļaut

darbu 2023. gada darbu plānā, vai arī attiecīgais lēmums jāpieņem dzīvokļu īpašniekiem, turklāt kopsapulces lēmums ļaus darbu izpildi veikt ātrāk. Lēmums ir nepieciešams, jo margu uzstādīšanas izmaksas tiks segtas no mājas uzkrājumu līdzekļiem, bet rīkoties ar kopīgiem uzkrājumiem var tikai ar dzīvokļu īpašnieku vairākuma atļauju, – skaidro tiesību zinātņu maģistre Marina Suhnova. **K**

ŪDENS RĪGAI

udensrigai@udensrigai.lv | www.udensrigai.lv | +371 25413007

Kanalizācijas avāriju dienests

- cauruļvadu skalošana ar hidrodinamisko iekārtu
- iekšējo un ārējo cauruļu aizsprostu likvidēšana ar augstspiediena iekārtu
- aizsprostu likvidēšana ar rokas instrumentiem
- cauruļvadu videoinspekcija

Ūdens apgāde, kanalizācija un apkure

- ūdens apgādes guļvadu nomaiņa un remonts
- maģistrālo kanalizācijas cauruļu nomaiņa un remonts
- ūdens un kanalizācijas stāvvadu nomaiņa un remonts
- apkures sistēmu cauruļvadu izbūve
- ārējās fekālās un lietus kanalizācijas tīklu montāža
- siltumtrašu izbūve
- ūdens hidrantu montāža

Ēku tehniskā apkalpošana

24h avārijas dienesta pakalpojumi

Nekustamo īpašumu inženiersistēmu apkalpošana uz līguma pamata, kurā ietilpst:

- karstā un aukstā ūdens apgādes tīklu apkalpošana
- iekšējo apkures sistēmu apkalpošana
- kanalizācijas tīklu apkalpošana
- individuālo siltummezglu apkalpošana
- elektroapgādes tīklu apkalpošana
- skaitītāju rādījumu nolasīšana